

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNİKA

LETO IX

ŠTEVILKA 73

MAREC 1981

OBRAČUN DELA OBČINSKE KONFERENCE ZK — ZA PREDSEDNICO PONOVNO SOGLASNO IZVOLJENA MARIJA ISKRENOVIČ

Varčevati moramo na vseh področjih

uresničili naloge v srednjeročnih planih, ki imajo realno osnovo. Zato pa je nujno breme stabilizacije porazdeliti na vso družbo in varčevati na vseh področjih. Sedanja situacija zahteva velike napore vseh OZD, vsakega posameznika in povečano družbenopolitično aktivnost pri izvajanju ukrepov za zaustavitev sedanjih močno izraženih negativnih gospodarskih gibanj.

V bitki za stabilizacijo ne moremo zmagati, če ne bo kar največ delovnih ljudi in občanov pri-

Delo komiteja

Komite OK ZKS se je v tem obdobju po programsko volilni konferenci sestala na 18. sejah, na katerih je zlasti obravnavala vprašanja, ki so se obravnavala tudi na sejah občinske konference ZKS oziroma vprašanj, ki so se nanašala na uresničevanje stališč in sklepov občinske konference ZKS. Komite pa se je vključil tudi v celotno družbeno in politično dogajanje v občini in se opredeljeval do posameznih problemov ter svoja stališča uveljavljal preko delegatov v predsedstvu SZDL, v DPZ ter v svetih in koordinacijskih odborih pri OK SZDL. Poudariti je treba, da vsi člani zveze komunistov na najodgovornejših funkcijah v občini izredno dobro sodelujejo v delu občinske konference ZKS in njenega komiteja. Na ta način so doslej tudi uspešno usklajevali stališča in koordinirali delo v okviru predsedstva OK SZDL.

Komite je organiziran tako, da so posamezni člani zadolženi za določeno področje dejavnosti komunistov. Poleg tega pa se v delo komiteja vključujejo tudi drugi komunisti, zlasti v delu delovnih skupin.

Vsi člani komiteja so si na podlagi programskih usmeritev in dogovorov v komiteju izoblikovali svoje programe dela, ki jih uresničujejo tudi s pomočjo omenjenih delovnih skupin in seveda stalnih komisij pri OK ZKS.

Komite je na svojih sejah sproti spremljal in ocenjeval delo svojih članov in dosegel tako usklajenost individualne in kolektivne odgovornosti. V prihodnje pa bodo sestavu komiteja in možnostim za njihovo bolj samoiniciativno delo posvetili izredno pozornost in tako bo tudi učinkovitost občinske konference in celotne zveze komunistov v občini večja.

Vse štiri stalne komisije OK ZKS so se nekajkrat sestale, da bi skupaj z odgovornimi člani komiteja razčlenjevale nekatere naloge.

pravljenih, da se pričnemo na vseh področjih drugače vesti, seveda je zato potrebno tudi drugače razmišljati. Prav tu pa je velika obveznost subjektivnih dejavnikov: zveze komunistov, zveze sindikatov, socialistične zveze delovnega ljudstva, zveze socialistične mladine in zveze borcev.

Zaskrbnjuječe je namreč dejstvo, da se v večini premalo zavedamo težke gospodarske situacije in se prepuščamo varljivemu optimizmu, ki je zelo nevaren in lahko povzroči težke politične posledice, če se ne bomo prav hitro streznili in začeli stvari drugače ocenjevati. Dokaz temu je tudi naša 5. seja, kjer nismo bili sposobni, da bi poslovanje v občini lahko realno ocenili, čeprav je bila akcija obravnave zaključnih računov v organizacijah združenega dela že mimo.

Podobno jetudi s plani za naslednje srednjeročno obdobje, še vedno niso prilagojeni realnim možnostim, še zlasti kar se tiče investicij.

Marija Iskrenovič ponovno izvoljena za predsednico občinske konference ZK.

Načelo delitve po delu in rezultatih dela mora stimulirati delavce za boljše gospodarjenje. Varčevanje s surovinami, repromaterialom in energijo, postaja v celotni družbi vse bolj pomemben pogoj za izvajanje stabilizacije. Več svojih sil moramo vložiti v motiviranost za delo, v spreminjanje odnosa do dela. Ni le osebni dohodek največja motivacija za delo. K večji motiviranosti prispevajo stabilni samoupravni odnosi in dobri medsebojni odnosi. Na sestankih osnovnih organizacij je bilo čutili, da so nesoglasja v medsebojnih odnosih, kar povzroča nezadovoljstvo med delavci. Prav sedaj smo v trenutku, ko moramo komunisti veliko več skrbi posvetiti temu odnosu; včasih čisto drobnim medčloveškim odnosom, na katere običajno pozabljamo.

V razpravi — v njej je sodelovalo kar 17 razpravalcev — so ugotavljali, da nove oblike dela, predvsem dokaj uspešno povezovanje z osnovnimi organizacijami že pomenijo korak naprej. Še bolj pa bo treba prisluhniti ljudskim množicam, več časa preživeti v njihovih sredinah, se pogovarjati o problemih, ki jih tarejo in skupaj z njimi iskati rešitve zanje. Ugotavljali so in to je bilo razvidno tudi iz odziva razpravalcev, da se je aktivnost povečala zlasti v tistih osnovnih organizacijah kjer sekretarji čutijo večjo odgovornost. Aktivnost je večja tudi v osnovnih organizacijah, ki imajo manjše število članov, v večjih pa se pasivni člani skrivajo za manjšino aktivnih. Delegatka iz osnovne organizacije Ločca Tatjana Krašovec je poudarila, da so v osnovni organizaciji pri obravnavanju poročila in programskih usmeritev izpostavili predvsem vprašanje kadrovske politike in s tem v zvezi tudi štipendiranje. Predlagali so, da konferenca eno od svojih sej posveti temu vprašanju. Primarno pozornost pa bo treba posvetiti kadrovskim pripravam na bližajoče se volitve.

Franc Žužek z osnovne organizacije Klis je med drugim opozoril na težave pri planiranju in usklajevanju planskih dokumentov v krajevnih skupnostih. Poudaril je, da so pri obravnavi poročila ugotavljali, da v nekaterih sredinah komunisti ne realizirajo sprejetih obveznosti in da to velja predvsem za Komunalno podjetje in navedli so konkretne primere. Govoril je o omejevanju administracije in neopravičenih socialnih razlikah. Dotaknil se je tudi informiranosti kjer ugotavljajo, da je informiranost članstva v delu konference in komiteja boljša, še več pa bi morali ravno preko časopisa obveščati o konkretnih problemih in uspehih v vseh OZD in SIS.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Programske usmeritve OK ZKS

Programsko volilna konferenca je ugotovila, da so se v pripravi na sejo programsko volilne konference vključile vse OO ZK in temeljito obravnavale poročilo o delu občinske organizacije ZKS in osnutek programskih usmeritev.

V razpravah na sestankih OO in na seji programske volilne konference so bile podane tudi pobude in predlogi, ki jih je mogoče sprejeti kot sestavni del programskih usmeritev.

Zato je programsko volilna konferenca sprejela programske usmeritve za nadaljnjo aktivnost komunistov v občini.

Komisiji za pripravo predloga programskih usmeritev pa je naročila, da pripravi ustrezne dopolnitve besedila programskih usmeritev, jih dostavi vsem OO ZK, dokončno besedilo pa bo sprejela OK ZKS na naslednji seji. Iz programskih usmeritev povzame glavne naloge:

V vseh osnovnih organizacijah in organih zveze komunistov mora biti stalna praksa sprotno ocenjevanje družbenoekonomskih in družbenopolitičnih razmer, zlasti pa vseh negativnih pojavov, ki so v nasprotju s politiko gospodarske stabilizacije in razvojnih usmeritev ter ukrepanje zoper odgovorne nosilce teh pojavov in kršitelje dogovorjene politike.

V najkrajšem času je treba sprejeti vse srednjeročne načrte za obdobje 1981—1985, ki pa morajo biti usklajeni z realnimi možnostmi razvoja občine Vrhnika, ljubljanske regije in SR Slovenije. Akcijsko povezovanje komunistov v okviru posameznih samoupravnih interesnih skupnosti bo pomembna oblika delovanja komunistov, kar bo hkrati omogočilo tudi bolj neposredno vključevanje občinske konference ZKS. S programi aktivnosti komiteja OK ZKS bodo podrobneje določene posamezne aktivnosti ter obravnava določenih vprašanj v osnovnih organizacijah in na sejah občinske konference ZKS.

V okviru priprav na volitve v delegatske skupščine v letu 1982 je treba temeljito oceniti dosedanje delovanje delegatskega sistema v celoti in z ustreznimi spremembami v sistemu oblikovanja in povezovanja delegacij, delovanja družbenopolitičnih organizacij v okviru delegatskega sistema in z odpravo drugih slabosti, zagotoviti njegovo nadaljnjo uveljavitev in učinkovitost.

Občinska konferenca ZKS se bo vključila v oblikovanje sprememb statuta občine neposredno in preko svojih delegatov v komisiji za statut, v družbenopolitičnem zboru in v okviru razprav v SZDL.

Posebno aktivnost bomo v naslednjem obdobju posvetili odpravljanju nesprejemljivih odnosov organov in posameznikov do delovnih ljudi in občanov in nadaljevanju že začete družbenopolitične akcije za zmanjševanje družbene režije in za racionalno organizacijo upravnih organov, strokovnih služb SIS, skupnih služb v organizacijah združenega dela in drugih oblik administracije.

Osnovne organizacije, občinska konferenca in njen komite bodo preko svojih članov in delegatov, ki delujejo v družbenopolitičnih organizacijah (ZSS, ZSMS in ZSB NOV), družbenih organizacijah in društvi, zagotovili odgovornejši odnos do frontnega delovanja v okviru SZDL v občini in v krajevni skupnosti, v organizacijah združenega dela, pa tudi odgovornejši odnos do dela sindikatov.

Komite občinske konference ZKS bo ob sodelovanju delegatov občinske konference in sekretarjev osnovnih organizacij ZKS, ki delujejo v KS in v OZD na območju KS ter sveta ZKS v KS Vrhnika pripravil poseben akcijski program družbenopolitične aktivnosti komunistov v krajevni skupnosti Vrhnika in ga predložil občinski konferenci ZKS do konca aprila 1981.

Občinska konferenca ZKS bo posebej razpravljala o doseženi stopnji razvoja sistema informiranja v občini in o nalogah komunistov za njegov hitrejši nadaljnji razvoj.

Usposabljanje zveze komunistov za delovanje v izravnih razmerah, v utrjevanje vloge komitejev za SLO in DS, v podružbljanje obrambnih priprav in ukrepov družbene samozasčite in stalno usposabljanje delovnih ljudi in občanov, v usklajeno in odgovorno delovanje vseh organov na tem področju v občini, krajevni skupnosti in v organizacijah združenega dela ter v neprestano izpopolnjevanje načrtov in ukrepov za delovanje v izravnih in vojnih razmerah.

Osnovne organizacije ZKS in vsi člani zveze komunistov morajo zagotoviti, da bodo v najširši in demokratični akciji v okviru SZDL uveljavljeni sprejeti družbeni dogovori, merila in kriteriji za uresničevanje kadrovske politike.

S temi programskimi usmeritvami so podane le temeljne in najbolj aktualne naloge za delovanje občinske organizacije zveze komunistov Vrhnika v naslednjem obdobju. Občinska konferenca, komite in drugi organi ter vse osnovne organizacije ZKS bodo na podlagi teh usmeritev sprejeli programe aktivnosti za svoje delo in jih tudi ustrezno usklajevali in dopolnjevali z nalogami, ki jih bo pred zvezo komunistov postavljalo življenje.

Ustanovljena skupnost za cene

V skladu z zakonom o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen ter zakona o pravicah in dolžnostih organov družbenopolitičnih skupnosti na področju družbene kontrole cen je tudi v naši občini ustanovljena Skupnost za cene za našo občino, ki bo s svojim delom zagotavljala samoupravno urejanje razmerij na področju cen proizvodov in storitev, ki so v pristojnosti občine. Ustanovitelji bodo v delu Skupnosti sodelovali s svojimi delegati, strokovno delo pa bo opravljal oddelek za gospodarstvo pri občinski skupščini. Na fotografiji: podpisovanje družbenega dogovora o Skupnosti za cene občine Vrhnika.

Varnost in družbena samozasčita

Tudi številni naši občani, delovni ljudje ter vsi osnovnošolci so si ogledali v nedeljo, 22., in v četrtek, 26. marca, zvezno razstavo Varnost in družbena samozasčita v Ljubljani, ki je ena najpomembnejših akcij na področju družbene samozasčite in je bila posvečena 40-letnici ustanovitve VOS in NZ.

Razstava je bila razdeljena na več enot, ki so prikazovale razvoj naše varnostne službe med NOB in socialistično revolucijo. Pokazala je tudi varnostne probleme obdobja, upiranje sovražnemu delovanju, zatiranje kriminalitete, tehnična sredstva na področju javne varnosti in proces podružbljanja varnosti in družbene samozasčite.

Ko so komunisti v naši občini na programsko volilni konferenci 25. marca delali obračun svoje aktivnosti v minulem enoletnem obdobju so ugotovili, da so bili v idejni in akcijski močnejši zveze komunistov doseženi pomembni premiki. Premiki se kažejo zlasti v večji aktivnosti osnovnih organizacij pri obravnavanju in reševanju aktualnih problemov v svojem okolju in v občini, v načrtnem in organiziranem delu komiteja občinske konference ZKS ter njegovi neposredni povezanosti z osnovnimi organizacijami in komunisti, ki delujejo v organih družbenopolitičnih organizacij, v občinski skupščini in izvršnem svetu, celoma tudi v SIS. Vse bolj prevladuje spoznanje, da je možno konkretne probleme v posameznih okoljih uspešno reševati predvsem s lastnimi silami in ob sodelovanju delovnih ljudi in občanov.

Dogovorili pa so se tudi za najpomembnejše naloge za prihodnje obdobje ter za predsednico ponovno soglasno izvolili Marijo Iskrenovič, ki je v uvodnih besedah v razpravo spregovorila o uresničevanju politike gospodarske stabilizacije in poudarila, da smo v preteklem letu dosegli nekatere ugodne rezultate: povečanje izvoza, umiranje investicijske, osebne, skupne in splošne porabe ter okrepljen akumulacijski sposobnost gospodarstva. Opozorila pa je na dejstvo, da so se v prvih mesecih letošnjega leta pokazala neugodna gibanja zlasti na področju ekonomskih odnosov s tujino, pri tem pa je zaskrbnjujoče upadajoča konkurenčna sposobnost gospodarstva tudi zaradi oskrbljenosti proizvodnje z reprodukcijskim materialom in visoko rastjo cen. V nadaljevanju pa je poudarila: »Čeprav začetek v novo srednjeročno obdobje spremlja padec industrijske proizvodnje, slabši ekonomski odnosi s tujino in naraščanje cen pa moramo vložiti vse sile, da bomo

OBČINSKI SINDIKALNI SVET

Sprejete usmeritve

Program občinskega sveta Zveze sindikatov, ki so ga sprejeli na seji sveta konec februarja, je usmeritev za delo sveta in njegovih organov, obenem pa izhodišče za programsko in naloge v osnovnih organizacijah Zveze sindikatov ter v konferencah in koordinacijskih odborih.

V njem so si tako zastavili delo, da organizacije in organi izhajajo pri svojem načrtovanju dela iz interesov delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v krajevni skupnosti in občini. Pri tem pa upoštevajo tudi program dela občinskega ter republiškega sindikalnega sveta kot usmeritev, v kateri so zajete najpomembnejše skupne naloge zveze sindikatov. Še posebej so na seji sveta poudarjali in se zavzeli za to, da bodo zasnovali delo tako, da bo pri uresničevanju sodelovalo čim večje število članov. Le tako bodo prispevali k nadaljnji demokratizaciji odnosov v sindikalni organizaciji, k utrjevanju samoupravnega položaja in odgovornosti delavca, k uresničevanju politike gospodarske stabilizacije in družbenega planiranja ter k utrjevanju socialne varnosti delavca. Program dela občinskega sindikalnega sveta obsega predvsem naslednje skupne naloge: uveljavljanje samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov in nadaljnjo gradnjo političnega sistema, organizacijsko in kadrovsko krepitev ter družbenopolitično izobrazbo. Seveda pa bo še veliko drugih nalog in dejavnosti, ki jih bodo uresničevali sproti v raznih delih pri občinskem svetu.

Vsem staršem, ki se jim je letos rodil otrok, je 7. marca v sejni sobi občinske skupščine predsednik Vladimir Mejač ob prisotnosti predstavnikov družbenopolitičnih organizacij izročil čestitke ob rojstvu njihovega otroka in jim izročil knjigo »Naš malček«. Prijeten program pa so pripravili pionirji.

Varčevati moramo na vseh področjih

(Nadaljevanje s 1. strani)

Bojan Ščukovt je spregovoril o zaposlovanju ter s tem v zvezi s politiko štipendiranja in opozoril, da novi samoupravni sporazum v naši občini še ni podpisalo 7 organizacij združenega dela. Ko je natančneje razčlenjeval vzroke za tako majhen razpis kadrovskih štipendij je poudaril, da je z ozirom na določila o deficitarnosti poklicev nujno točno določiti deficitarne poklice v občini in zanje tudi razpisati štipendije, saj ugotavljajo, da je letos razpisanih kar tretjino štipendij manj kot lani.

Anton Uršič je spregovoril o delu in vključevanju komunistov v Kovinarski pri programu gospodarjenja. Jože Prvinšek je govoril o delu komunistov v KS Vrhnika. Janez Donik je opozoril na varnostno in samozadržano ravnanje komunistov v sredinah kjer žive. Dragica Potrebuješ je posredovala mnenje osnovne organizacije, ki se zavzema za domični princip financiranja krajevnih skupnosti. O idejno političnem usposabljanju komunistov je govoril Andrej Kos, Tomislav Pejič pa je opozoril na nekatere vzroke za nedelovanje delegatskega sistema in še posebej izpostavil nedosledno spoštovanje dogovorov delegatov.

Franc Drašler in Stane Kukec sta se dotaknila stabilizacijskih prizadevanj in opozorila tudi na težave pri pomanjkanju surovin ter reprovromaterialov, za katere so tudi cene izredno porasle. Stane Kukec je še poudaril težave pri izvozu, saj izvoznih stimulacij praktično ni.

Lenart Popit in Tone Turk sta razpravljala o potrebah in možnostih za celodnevno šolo. Tudi Pavle Dobrovoljc in Cvetka Terčič sta opozarjala na dosledno spoštovanje stabilizacije in vseh ravneh.

V razpravo se je vključila tudi izvršna sekretarka predsedstva ZKS Ivanka Vrhovčak, ki je konferenco ocenila za izredno kvalitativno in poudarila, da je ravno to dokaz, da partijsko delo ne teče stihijno.

Sekretar komiteja Jože Perpar pa je ob zaključku razprave izpostavil nekatera pomembna vprašanja s katerimi se bodo morali komunisti takoj soočiti in jih oceniti. Poudaril je, da bomo morali pogledati kakšen je dejanski sedanjí ekonomski položaj, kako so delavci vključeni v odločanje in kakšna je njihova dejanska moč in vpliv na odločitve. Pri tem pa tudi temeljito spregovoriti kakšni so dejanski ekonomski ukrepi za izboljšanje socialnega položaja delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki. Opozoril je, da se v političnem življenju čuti prazen prostor v delovanju srednje generacije, da so tisti, ki so kovali socialistično revolucijo še hudo obremenjeni z družbenopolitičnim delom, zato bo nujno vključevati v to delo še posebno mlade in tudi vse tiste, ki so sicer zaposleni zunaj občine in se ne vključujejo v življenje in delo v svojem okolju kjer žive.

Ko je govoril o akcijski enotnosti in usklajenem delovanju organov je poudaril, da je dosežena ta enotnost na ravni občine, da pa to ne pomeni še samozadovoljstva in pomiritve z opazno neučinkovitostjo, neuresničevanjem nalog, oportunistom in drugimi negativnimi pojavi. »To je le korak dalje — pogoj za nov korak h kvalitetno drugačnim odnosom,« je dejal sekretar Jože Perpar in poudaril: »Uspešnost zveze komunistov pri uresničevanju programskih usmeritev bo v prihodnje bistveno večja, če bomo dvignili na višjo raven tudi idejnopolično in akcijsko usposobljenost vsakega člana in osnovnih organizacij zveze komunistov, če bomo vključevali v vrste ZK nove mlade člane in če bo naše delovanje kar najbolj odražalo interese delovnih ljudi in občanov.«

Priprave na III. kongres samoupravljalcev

V programu priprav na III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije je koordinacijski odbor za vodenje aktivnosti priprav naši občini pripravil tematsko razpravo o pridobivanju in delitvi dohodka, ki jo je vodil strokovni sodelavec RS ZSS Marjan Zupan. Za to tematsko razpravo je v združenem delu vladal velik interes, saj je pridobivanje dohodka, kakor tudi delitev le-tega naloga, s katero se srečujemo vsakdan.

V uvodni obrazložitvi je pojasnil skupno stališče republiškega IS in predsedstva RS ZSS o nalogah na področju gospodarstva in socialne politike, v nadaljevanju pa se je zadržal pri aktivnostih za izvajanje družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Posebej je poudaril drugačno ovrednotenje proizvodnega dela, oziroma da se ovrednotijo težji pogoji dela, osnove in merila za delitev osebnih dohodkov na podlagi minulega dela.

Govoril je tudi o dodatkih ob občasni težjih pogojih dela. Poseben poudarek v uvodu, kakor tudi v razpravi, je bil namenjen sredstvom sklada skupne porabe in izhodiščem za oblikovanje teh sredstev. Ta so ponavadi opredeljena sredstva za regresiranje prehrane, ne opredeljujemo pa, ko sklad formi-

ramo, sredstev za regresiranje letnega oddiha, jubilejne nagrade, kakor tudi sredstev za solidarnostno pomoč delavcem, ki so socialno ogroženi, ki se naj bi se izražal v enkratni ali večkratni pomoči socialno ogroženim delavcem. Vidiki solidarnosti v združenem delu se kažejo predvsem v zjamčenem osebnem dohodku (5.100,00 din) po SaS, ko jamčimo delavcu 80 % osebni dohodek, v sporazumih pa imamo zapisano, da bomo delavcu, ki je delal težko delo in opeša, omogočili lažje delo, hkrati pa naj prejema isti osebni dohodek. Drugi vidiki solidarnosti pa so socialni korektivi, ki jih uporabljamo, če nek delavec živi na robu socialnega minimuma.

KO za pripravo in vodenje aktivnosti je na svoji tretji seji ocenil dosedanjí potek aktivnosti v občini, hkrati pa se je dogovoril o nadaljnjih nalogah,

ki bi jih lahko strnili v:

- Povečanje aktivnosti v vseh temeljnih sredinah (KS, TOZD, SIS),
- sklic predsednikov akcijskih odborov v temeljnih sredinah in
- volitve oz. volilni postopki za izvolitev delegata iz občine Vrhnika za III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

V razpravi je bilo poudarjeno, da v delovnih organizacijah dostikrat delamo velike napake pri pripravi razvida del in nalog, ko le-te primerjamo oziroma enačimo z delovnim mestom. Vsekakor je pri pripravi tega doku-

Ena od aktivnosti v pripravah na III. kongres samoupravljalcev je bila tudi razprava o pridobivanju in delitvi dohodka.

menta potrebno vedeti kaj OZD proizvajajo. Ugotoviti moramo, kakšna so potrebna znanja in izkušnje pri tem, ko delavec to delo opravlja. Praksa pa kaže, da se ustavimo v večini primerov pri delovnem mestu, kjer pa ugotavlja-

mo, da se ob enakih delovnih mestih v različnih delovnih organizacijah ne dela enako. Pri pripravi pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov se v organizacijah srečujemo s precejšnjimi težavami. Nujno je potrebno, da se pravilniki pred sprejemom preverijo v praksi in da delavec, ko ga sprejema, ve, kaj bo sprejel.

Ob tej razpravi lahko ugotovljamo, da je to področje dokaj aktualno v samem združenem delu, da je še dosti konkretnih nalog, preden bomo uveljavili principe nagrajevanja po delu ter da je za uresničitev te naloge potrebna aktivnost tako strokovnih delavcev kot vseh družbenih in družbenopolitičnih subjektov.

Prepozno pridobljeni krediti

Mnogokje so vzroki, predvsem objektivne narave, da planirane investicije v komunalno gospodarstvo lani niso bile v celoti realizirane. Ne moremo pa prezreti dejstva, da je bilo kar precej narejenega. Sicer pa nam je tajnik Samoupravne komunalne skupnosti Franc Modrijan poskušal kar najceloviteje orisati tako težave, s katerimi so se srečevali, kot tudi vse, kar so kljub težavam uspeli urediti.

»Leto 1980 je leto številnih družbenih sprememb, zato je bilo zelo pestro tudi na področju investiranja, posebno v komunalno gospodarstvo.

Načrtovane naložbe v komunalno infrastrukturo so v večji meri temeljile na kreditnem potencialu Stanovanjsko — komunalne banke Ljubljana. Glede na to, da SKB do aprila ni realizirala obljubljenih kreditov v stanovanjsko komunalno gospodarstvo za leto 1979, so imele v tem času prioriteto ravno naložbe iz predhodnega leta in zato je SKB v mesecu maju 1980 odobravala le kredite za naložbe v letu 1979.

Ker smo imeli v maju preteklega leta pripravljenih precej investicij v komunalno gospodarstvo, smo z upanjem pričakovali tudi realizacijo.

Ne bo odveč, če nekoliko podrobneje pogledamo vsako področje posebej. Denimo najprej cestno gospodarstvo.

»Prioritetne naloge leta 1980 na področju cestnega gospodarstva so bile naslednje: asfaltiranje cestnih odsekov Zaplana, Ligojna (I. faza), Breg-Pako in izgradnja mostu čez Podlipiščico.

Od načrtovanih investicij smo uspeli v mesecu septembru in oktobru pridobiti kredite za modernizacijo ceste v Zaplano (premostitveni enoletni kredit), za rekonstrukcijo ceste v Ligojni, I. faza, in mostu čez Podlipiščico.

Neugodne vremenske razmere in prerano zapadli sneg sta nam onemogočila dokončno realizacijo omenjenih investicij, tako da smo zaključek del na cesti v Zaplano, izgradnjo mostu čez Podlipiščico ter rekonstrukcijo cest v Ligojni (II. faza) prenesli v marec 1981.

Posebno pereče v preteklem letu je bilo popravilo kategoriziranih cest v občini, saj smo uspeli pred zimsko sezono usposobiti le najbolj kritične odseke makadamskih cestišč (Šmreče, Zaplana). Ker smo v preteklem letu v glavnem prihodke temeljne enote za ceste namenili za izgradnjo oziroma rekonstrukcijo posameznih cestnih odsekov in mostu, bo za vzdrževanje v letu 1981 ostalo na razpolago zelo malo prostih sredstev. Poleg tega smo si v okviru proračuna SO Vrhnika zago-

pritski so počasi povzročali poškodbe na cestah.

Menim, da smo glede na ekonomske in tehnične težave v letu 1980 plan cestnega gospodarstva v občini zadovoljivo realizirali. Med glavne vzroke za slabo stanje cest v občini predvsem glavnih prometnic spada preteka gradnja avto ceste Vrhnika—Razdrto in v zadnjem času izgradnja ljubljanskih vpadnic.

Pereč in dolgotrajen problem je tudi oskrba z vodo. Je storjen kakšen korak naprej pri čiščenju odpadka.

»Značilno za plansko leto 1980 na področju vodnega gospodarstva je zlasti: sanacija vodooskrbe v občini in izgradnja centralne čistilne naprave, III. faza. Ker predlagani sanacijski program vodooskrbe že na začetku ni dal zaželenih odgovorov na zastavljene dileme, je bila predlagana recenzija tega programa. Na osnovi nadaljnjih ugotovitev in nejasnosti je naloga prenesena v leto 1981. Nastati mora jasen program kratkoročne in dolgoročne sanacije vodooskrbe v občini Vrhnika, ki mora biti seveda prej družbeno verificiran. V program kratkoročne sanacije sodi izgradnja zajetja Stari mlin — II. faza, za katerega pa v letu 1980 ni bil izdelan projekt, ki bi jamčil predvidene količine vode iz zajetja (minimalna, povprečna maksimalna izdatnost vodnega vira).

Vzrok za neizvršitev zastavljenih nalog so vsekakor: pomanjkanje dokumentacije (vovodovod Idrjiska—Tičnica), nedodelana hidravlična presoja vrhniškega vodovoda kakor tudi neodobreni investicijski krediti.

Pri izgradnji kanalizacije — »S« kanala (II. faza) pa smo bili tik pred izvedbo, vendar je plaz na Ljubljani povzročil, da smo od projektanta tega objekta zahtevali ponovno presojo upravičenosti lokacije. Rezultati ponovne geološke raziskave so pokazali, da bo potrebno lokacijo objekta na »S« kanalu v celoti prestaviti in s tem tudi samo izgradnjo tega kanala.

Načrt odvajanja in čiščenja odpadka na področju od Drenovega griča do

Dragomerja je v prvotni zasnovi predvideval izgradnjo kolektorjev s prečrpališči v končni povezavi s centralno čistilno napravo na Vrhniki. Nova spoznanja na področju čiščenja in nova tehnologija sta prisilila k ponovni preveritvi projekta.

Za gradnjo centralne čistilne naprave (III. faza) je značilno, da je tehnološki del plod dela domačih strokovnjakov iz IUUV. Gradbeni del je potekal v večji meri po terminskem planu in bil dokončan v oktobru.

Domačo in uvoženo opremo bodo montirali v drugem kvartalu letos. S to fazo čiščenja bo v končni fazi cenjejša izgradnja centralne čistilne naprave na Tojnica. Vrednost naložbe bo znašala okrog 33.000.000 din.

Med uspešne naloge leta 1980 sodi tudi izgradnja »F« kanala, ki bo v končni fazi potekal od CCN mimo DES-a in vojašnice do Stare Vrhnike v skupni dolžini okrog 4 km. Prvi del, zgrajen v letu 1980-81, bo zajemal odplake s področja Vrtnarije in bodoče industrijske cone SAP. Ker smo kredit uspeli pridobiti šele v zadnjem mesecu preteklega leta, je izvedba preložena na drugi kvartal leta 1981.

Vodoposkrbo z gradnjo novih cevodov oziroma kanalov nedvomno spremlja tudi vzdrževanje, to pa je delo komunalnega podjetja.

Plan enostavne reprodukcije (vzdrževanje, obratovanje) je bil izdelan na osnovi neizvršenih del v obdobju 1978-79, posodobitve zajetij in črpališč, stroškov pobiranja vodarine in kanalizacije ter obratovanja črpališč z dežurno službo.

Plan je vrednostno znašal 7.400.000 din.

Med naloge, ki nas čakajo v letu 1981, v smislu dobrega gospodarjenja, so: odčitavanje števcov, pobiranje vodarine in kanalizacije in dežurna vodovodna služba. Poleg tega bo potrebno izboljšati kvaliteto storitev. Tu gre za izkoriščanje delovnega časa, materiala in prevozov.

Uporabniki, posebno pa izvajalci oziroma upravljalci, moramo skrbeti, da bomo z razpoložljivimi sredstvi opravili čimveč ter tako pripomogli,

da bomo imeli na voljo več prostih vesticijskih sredstev za najemne kreditov.

Med prioritete naloge sodi urejanje stavbnih zemljišč. Uspešni naloge izvršiti?

»Program urejanja stavbnih zemljišč v letu 1980 je temeljil na urejanju nezazidanih in v opremljanju zazidanih območij. Vzroki za nerazpisane naloge so zlasti: nepripravljenost na nakup zemljišč ter gradnja sekundarnih komunalnih naprav, nepripravljenost tehnične dokumentacije v letu 1979.

Precej pa je bilo realiziranih nalog, ki so predpogoj za izdelavo zazidanih načrtov (porcelacije, odmerni geodetski posnetki) ter samih izvedbenih posameznih nalog. V tem letu smo nadaljevale investicije, začete v 1979 (kanalizacije, vodovodi, asfaltiranje cest) v KS Log in KS Dragomer.

Med pereče probleme za zadolžitve potreb na področju komunalnega gospodarstva v občini so problem pripompadaje komunalnega prispevka. Na osnovi poročil večih komisij se je izoblikovalo mnenje, da SKIS ne prevzame komunalnega prispevka, kar pravic in obveznosti ni mogoče natančno določiti. Predlagana rešitev narekuje, se primopredaja ne opravi in da komunalno podjetje izpolni obveznosti do leta 1975. Tako stališče je SKIS predlagal tudi izvršnemu svetu občine, ki je bil sprejet sklep o ugotavljanju in plačevanju stroškov urejanja stavbnih zemljišč za zgrajene komunalne naprave.

V dogovoru z Stanovanjsko skupnostjo smo izdelali izračun stroškov za komunalno ureditev področja Mlečne do Gradišča in za zunanjo ureditev »B« bloka v Borovnici. Omenjeni stroški so vračunani cenovno kvadratnega metra stanovanjske površine, ki je tudi polovica regule Hribskega potoka, ki je predpogoj za gradnjo blokov S-10, S-11, S-12 del Klisa pri pošti je vse pripravljeno za samo ureditev v drugem kvartalu leta 1981.

Končujejo se tudi vse pripravljene oddaje 28. parcel v Dragomerju Grivi.

Pomembna akcija, ki je potekala celo leto, je bila priprava osnovnih planskih elementov: Smejni elementov za sklopavanje samoupravnih sporazumov o temeljnem srednjeročnega plana, analiza razvojnih možnosti in končno mouppravni sporazum o temeljnem plana SKIS za obdobje 1981-1985.

»Proces je predvideval, da se osnovni želja in potrebe dokončno blikuje predlog, ki bo temeljil na njih možnostih in potrebah na strani uporabnikov na drugi strani izvajalcev. Za pomembna imamo vsekakor spoznanja na področju financiranja komunalnega gospodarstva, posebno da naprave sedarne rabe financira porabnik.« Rezultat konkretnih temeljev planov tudi usklajevanja s posameznimi subjekti.

Med težave, ki so spremljale proces samoupravnega planiranja glavnem sodijo pogoji kreditiranja komunalnega gospodarstva, predeljeni lastni viri financiranja nedodelana programa sanacije vodooskrbe ter program odvajanja in čiščenja odpadka.

Do lani je KS redno skrbela za park ob vhodu v Močilnik. Nastajal je počasi prizadevnostjo nekaterih krajanov in seveda s sredstvi iz prispevka za mestno zemljišče. Iz smetišča je ob moderni asfaltni cesti, ki pelje v Močilnik postopoma nastajala lepa, dokaj urejena zelenica. Človek, ki je hodil mimo je lahko imel občutek, da nekdo skrbi nad tem zemljiščem. Spodnja slika nazorno kaže kako se danes, ko nam je varstvo in urejenost okolja poglavitna stvar, to v praksi dogaja.

Verjetno bi Cankar zopet napisal, če bi živel: »Vrhnika prečudni kraj«. Toliko v opozorilo tistim, ki so odgovorni za red v našem mestu. Upajmo, da bodo kuhinjski predmeti in drugo pospravljeno vsaj do 1. maja.

ANDREJ GRAMPOVČAN
Foto: M. BORČIČ

V TOZD USNJARNA VRHNIKA

Skrb za boljši izvoz

Vsi se zavedamo, da je stabilizacijsko leto 1980 pomenilo na področju ekonomskih odnosov s tujino svojevrstno prelomnico, ki se je odražala predvsem v uvoznih omejitvah, krepitvi izvoznih prizadevanj vsega gospodarstva in izboljšanju kreditne sposobnosti države nasproti tujini.

Zaostrenim pogojem poslovanja se v TOZD Usnjarna Vrhniška skušajo čim bolj prilagoditi in primerno organizirati in ukrepati. Menijo, da bodo lahko le tako zagotovili normalno delo v vseh delovnih enotah in tudi dosegli primerni dohodek in v odvisnosti od tega tudi rast sredstev za osebne dohodke. Vsi zaposleni se bodo tudi v letošnjem letu torej prizadevali za bolj kvaliteto in bolj učinkovito delo in za poslednejše uveljavljanje družbenoekonomskega položaja delavca kot samoupravljalca.

TOZD Usnjarna Vrhniška je leto 1980 uspešno zaključila. Ustavili so 100.266 din akumulacije, katero bodo vložili v modernizacijo opreme in izgradnjo novega obrata za proizvodnjo usnjene konfekcije na Vrhniku. Zaradi restriktivnih ukrepov pri najemanju investicijskih kreditov bodo morali namreč investicije financirati v glavnem z lastnimi sredstvi. Modernizacija določ-

nih delov proizvodnega procesa pa je nujna, saj bodo le tako lahko izboljšali storilnost in zmanjšali stroške predelave. Z boljšo izrabo delovnega časa in manjšo fluktuacijo delovne sile so produktivnost dela deloma izboljšali že v letu 1980.

Na povečanje storilnosti dela v veliki meri vpliva tudi sama tehnologija izdelave usnja.

V letu 1980 niso uspeli uvesti pomembnejših tehnoloških novosti, ki bi poenostavile, postopek izdelave usnja. V letu 1981 pa bodo v to usmerili vse napore, saj menijo, da jim v zaostrenih gospodarskih razmerah doma in v svetu trg ne bo več priznaval visokih stroškov, ki jih povzroča draga tehnologija izdelave. Na zahtevnih trgih se bodo obdržali le v primeru, da bodo tudi tehnologijo oblikovali v skladu s prizadevanji za višjo storilnost.

Izvoz Usnjarne na konvertibilno področje je bil manjši kot leta 1979. Tudi doseženi proizvodni rezultati niso v skladu s cilji iz stabilizacijskega programa. Manj je bilo pridobljenega cepljenca in ščetin, slabši je bil randma in tudi razmerje med boljšimi in slabšimi izdelki je bilo manj ugodno. Zato bodo dali proizvodnji za izvoz vso pripravo in naredili res vse, da bodo dosegli planirano višino izvoza. Edino izvoz, kot življenjska nuja, jim bo zagotovil potrebna sredstva za uvozne surovine in reprodukcijski material. Za doseg tega cilja pa bodo na vseh področjih porabe od kemikalij,

energije, in sploh vseh surovin bolj varčevali. Tudi produktivnost je naloga, ki jo zelo upoštevajo pri svojem delu, saj jim le večja produktivnost zagotavlja konkurenčnost na zunanjem tržišču. V prizadevanju za večjo produktivnost pa bodo dali večji poudarek kvaliteti izdelkov. Za uspešno delo morajo doseči, da bodo vsi zaposleni spoštovali dogovorje in naloge, ki jih sprejemamo. To pomeni, da bodo uveljavili disciplino na vseh področjih dela.

C. G.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA

Še so rezerve pri izkoriščanju delovnega časa in surovin

Predsednik izvršnega odbora sindikata v Tovarni vrat je Tone Kržič. Hoteli smo izvedeti, kako so v sindikatu organizirani, kaj delajo, kako so samoupravno organizirani itd... Sicer pa prepustimo besedo kar njemu:

»Delo predsednika IO sindikata sem prevzel februarja lani, ko se je ta konstituiral. Moram poudariti, da se je TOZD Tovarna vrat takrat soočala z mnogimi problemi. Naj navedem le nekatere. Prevelike zaloge izdelkov v medfaznem in končnem skladišču, pomanjkanje osnovnih reprodromaterialov, slabo izkoriščanje delovnega časa, materialov itd. Zato smo dali že na ustanovni konferenci pobudo, da se skliče sestanek družbenopolitičnih organizacij, vodstva in vodilnih v TOZD. Ta sestanek smo imeli 10. 3. 1980, kjer smo v plodni, konstruktivni razpravi oblikovali akcijski program OO ZS Tovarne vrat, ki je bil po razpravi z dopolnitvami sprejet na zborih delavcev kot osnovna nit delovanja sindikata v letu 1980.«

Morda bi bilo zanimivo, da nam v kratkem narišete specifičnost nalog, ki ste si jih zadali kot najvažnejše pri delovanju IO za leto 1980.

»K aktualnim nalogam in smernicam ZS Slovenije bi naštel še nekaj specifičnih za naš TOZD.

— stalna skrb za razvijanje samoupravljanja,

— sodelovanje pri izdelavi meril in določanju politike za pridobivanje in razporejanje dohodka,

— stalna skrb za povečanje storilnosti dela, smotrno izkoriščanje sredstev za proizvodnjo, delovnega časa, surovin in reprodromaterialov,

— skrb za boljšo kvaliteto izdelkov, zagotoviti je treba količine in točne roke odprema ter pospeševati izvoz;

— pomembna naloga je tudi nadomeščanje uvoženih reprodromaterialov z domačimi povsod kjer je to mogoče in s tem ne bi trpela končna kvaliteta izdelka;

— izboljšati organizacijo dela, operativno planiranje, preskrbo z reprodromateriali itd.

To so le nekatere izpostavljene naloge. Zadanih nalog je bilo še veliko več, vendar zaenkrat o njih le toliko.

Za nami je prvo leto dela novega IO sindikata. Kako, do katere mere se je realiziral akcijski program, kje so že vidne izboljšave in kje bo še potrebno vložiti posebno veliko truda?

»Delo sindikata je bilo zelo pestro. Sam IO se je v preteklem letu sestel 8-krat. Na teh sejah se je predvsem razpravljalo o vprašanih, ki so izhajala iz potreb tekoče problematike in situacije TOZD, zaključni račun za leto 79, sprejemanju plana za leto 1980, pripravah na volitve kandidatov v samoupravne organe, organizaciji izleta itd. Kar se tiče izvrševanja zastavljenih nalog, ki smo si jih zadali na političnem aktivni kot akcijski program, moram reči, da je realiziran le delno. Pri delovni disciplini in izkoriščanju delovnega časa, surovin imamo še mnogo rezerve in mislim, da nismo uspeli narediti opaznega koraka naprej. Drugačna je situacija v skladiščih, kjer so se zaloge polizdelkov in končnih izdelkov zmanjšale skoraj na polovico v primerjavi z letom 1979. Ta uspeh je viden tudi ob sedanjem ugodnem finančnem rezultatu TOZD.

Pri nadomeščanju uvoženih reprodromaterialov z domačimi smo naleteali na večji problem predvsem zato, ker so domači proizvajalci nesolidni in netočni v dobavah ter slabši v kvaliteti. Tako so z njimi tudi večja tveganja.

Zanima me kako deluje samouprava v TOZD-u, kako se sindikat povezuje s konferenco!

»Na področju samouprave se je sindikat skušal kar najbolj in najbolje uveljaviti. Žal ugotavljam, da ni takih uspehov, kot smo jih pričakovali. Nikakor ne moremo aktivirati dela delegacij, da bi postale sklepne, aktivnejše, z večjo udeležbo na sejah vseh nivojev. Ugotavljam, da je čedalje manj delavcev pripravljeno delovati v samoupravnih organih, predvsem pa izven delovnega časa, na račun svojega prostega časa.

Povezava v okviru DO je zadovoljiva, preko konference oz. IO konference sindikata »Liko«. Na tej konferenci potekajo obravnave o nalogah širšega značaja in pomena za vso DO.

Povezava s krajevno skupnostjo moram reči ni najboljša. Čeprav obstaja obojestranski interes za oblikovanje stališč, se še vedno premalo zavedamo, da smo delavci samoupravljalci v proizvodnji doma potrošniški splošnih družbenih dobrin. Menim, da bomo samo s tesnim sodelovanjem in dogovarjanjem prišli do skupnih željenih rezultatov.

Sodelovanje z občinskim svetom ZS lahko ocenim kot dobro. Novo vodstvo je dobro in tesno sodeluje z osnovnimi organizacijami, tako prihajajo s te strani razne pobude, tudi o reševanju raznih problemov v samih DO.«

Kako ocenjujete delo mladine in športno rekreacijsko aktivnost v TOZD-u?

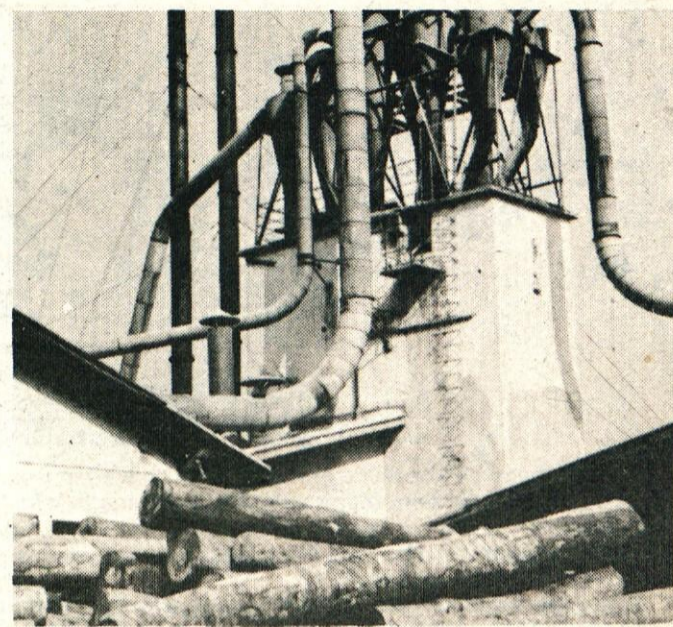
Na področju športa in rekreacije skušamo sodelovati pri vseh množičnih športnih prireditvah. Žal moram ugotoviti, da ravno pri teh prireditvah ni nekega jasnega koncepta, tako da so potem naše udeležbe tudi bolj naključne. Žal še ni prišlo do realizacije predloga, da se ustanovi odbor za šport in rekreacijo na nivoju DO, ki bi to dejavnost koordiniral in planiral akcije in sredstva. Vse pre-

malo koristimo prostore kapacitete telovadnice »Partizana« v Borovnici, čeprav ure vodi strokovnjak. Tako pač posebnih rezultatov v športu in rekreaciji nismo dosegli, kar je po nekem meri »zasluga« tudi mladine v našem TOZD-u ki se mi zdi, da je bolj ali manj nezainteresirana za vsa dogajanja. Poskusili smo z novim vodstvom, sugestijami, pa vidnejših rezultatov še ni.

Kot vidim, bo dela dovolj tudi v tem letu. Pa vendar, kako naprej?

»Menim, da še vedno ostane v prioriteti naših aktivnosti izpolnjevanje zadanih obvez in nalog iz akcijskega programa iz leta 1980. Predvsem se moramo v našem delu osredotočiti na tri, štiri poglavitne probleme, ki sem jih omenil že uvodoma. Mislim, da je naše jedro IO dobro, delovno in da lahko pričakujemo od njega še boljših rezultatov, kot v preteklem letu!«

MIRO HANŽEL

Pomanjkanje lesa

Letošnja huda zima je samo še prispevala k temu, da obe Likovi žagi ne obratujeta s polno paro. Zaradi pomanjkanja hlodovine dela žaga v Borovnici že nekaj mesecev le s polovično zmogljivostjo. V Verdu pa je mesec dni v najhujši zimi celo stala.

Od našega Gozdnega gospodarstva dobivajo letno 15 tisoč kubičnih metrov jelove in bukove hlodovine, potrebujejo pa jo okrog 40 tisoč, zato jo vozijo iz drugih krajev. Bukovino pa kupujejo v Bosni in jo vozijo z vlakom.

V tem času, ko surovin primanjkuje, so prenehali prodajati žagan les. Na žalost pa jelovino, ki je precej grčava, ne morejo vse porabiti za lastno proizvodnjo, medtem ko bukov les v celoti porabijo doma. Še okrog 5000 kubičnih metrov ga morajo dokupiti za potrebe lastne proizvodnje. Skušajo pa čim več lesa porabiti doma in so že začeli s tehnologijo spajanja manjših kosov, ki so jih včasih zavrgli za drva. Lesnih odpadkov praktično ne dajejo več za drva. Zamenjujejo jih za iverne plošče.

Ravno pomanjkanje lesa jih je prisililo, da so postavili novo sušilno komoro za 50 kub. m lesa, ki bo pripomogla k hitrejšemu sušenju lesa. Če bi bili odvisni samo od zračnega sušenja, bi namreč morali imeti na zalogi velike količine lesa.

V LIKU

Zadovoljni z lanskim poslovanjem

Če najprej pogledamo proizvodnjo, nam sami podatki kažejo ugodno silko, saj so plan preseglji za 5,6 odstotka in realizirali 1.029.517 ND. To so dosegli z manjšim številom delavcev kot so jih planirali, obenem pa so precej bolje koristili delovni čas, saj so opravili kar za 4,5 odstotka več ur kot v letu 1979. Znatno se je zmanjšalo število bolniških izostankov, predvsem tistih od 30 dni, in sicer kar za okrog 32 odstotka. Vse to je prav gotovo v veliki meri prispevalo, da so dosegli proizvodnjo v takem obsegu, prav tako pa je to vplivalo tudi na finančne rezultate.

Po drugi strani pa so se v letu 1980 srečevali z vrsto problemov, ki so ovirali proizvodnjo in povzročili težave pri izpolnjevanju začrtanih nalog. Stalno so se srečevali s težavami pri nabavi surovin in materialov. Za osnovno surovino, hlodovino, lahko rečemo, da so praktično brez pravega gozdnega zaledja. So namreč na področju Gozdnega gospodarstva Ljubljana, na tem področju pa je lesna industrija locirana vsakem področju gozdnega obrata oziroma TOZD Gozdarstvo. Tako iz domačega področja ne pokrivajo niti polovico potreb po hlodovini in morajo razliko nabaviti pri drugih gozdnih gospodarstvih. Določene količine dobavljajo tudi v drugih republikah, predvsem v Hrvaški in BiH, vendar pa se tudi na teh področjih srečujejo z večjimi težavami. Pri nabavi žaganega lesa je bil položaj v prvih sedmih mesecih nekoliko lažji, večje težave so se pojavile od avgusta dalje. Težave so bile celo leto pri nabavi decimiranih elementov, tudi nabava plošč ni bila nemotena, dobava iverice pa je prenehala z avgustom. Nabava furnirja je potekala količinsko v skladu s potrebami, vendar je bila problematična kvaliteta. Stalno so bili prisotni problemi pri nabavi reprodromaterialov od lakov, ključavnic, žičnikov, vijčnega blaga, lepil, kartonov itd. Nekako so uspeli prebroditi te probleme in večjih zastojev v proizvodnji ni bilo.

predstavljal 11 odstotkov od skupnega izvoza stolov in miz. V zvezi z izvozom moramo povedati še to, da so vse tri TOZD, ki izvažajo, v zadnjem kvartalu 1980 sprejele dodatne izvozne obveznosti in jih tudi izpolnile.

Na področju uvoza so bile velike težave pri uvozu surovin, reprodromaterialov in rezervnih delov. Posledica tega je bilo nepravčasno dobavljanje naročenih materialov skozi vse leto. Večkrat jim je blago ležalo v Carinskem skladišču, vendar pa ga zaradi prepovedi niso mogli cariniti.

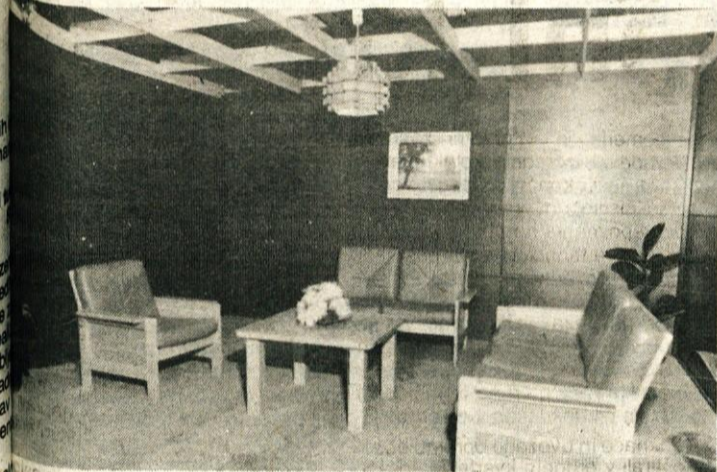
Če pogledamo sedaj še finančne rezultate, lahko rečemo, da so dokaj zadovoljni. Celotnega prihodka so dosegli 994 milijonov din, kar je 20 odstotkov nad planiranim in 41 odstotkov več kot v letu 1979. Delovišarja v primerjavi z letom 1979 je prav na račun cen, katerih vpliv pa se kaže tudi pri porabljenih sredstvih.

Indeks porabljenih sredstev v primerjavi z letom 1979 kaže 44-odstotno povečanje. Tako so dosegli dohodka 275 milijonov din, to pa je 33 odstotkov več kot v letu 1979 in 11 odstotkov več kot smo planirali. Po kritju vseh obveznosti iz dohodka v višini 70 milijonov din smo realizirali 205 milijonov din čistega dohodka, kar je 19 odstotkov nad planiranim in 44 odstotkov več kot v letu 1979.

Za poslovni sklad so namenili rno manj kot 29 milijonov din, kar je kar 2,6-krat več kot v letu 1979 in 2,2-krat več, kot so planirali. Prav gotovo so lahko s tem zadovoljni.

Iz tega, kar je sicer zelo na kratko povedano, lahko zaključimo, da je bilo leto 1980 kljub mnogim težavam uspešno in so z rezultati lahko zadovoljni. Zavedajo pa se, da v letu 1981 ne bo lahko in bo potrebno vložiti mnogo truda, da bodo realizirali planirane naloge.

PREBIL MARGARETA

Med uspehe sodelovanja naše industrije sodi sedežna garnitura »Jazon«, ki je skupni proizvod Industrije usnja in Lika.

AVTOMONTAŽA LJUBLJANA TOZD — KOVINARSKA VRHNIKA VRHNIKA, Partizanski tabor 1, p. p. 40

OBJAVLJANASLEDNJA DELA IN NALOGE:

1. 3 KV ključavničarje z znanjem varjenja,
2. 5 KV proizvodnih delavcev varilcev,
3. 2 PK proizvodna delavca ključavničarja,
4. 5 NK delavca za priučitev kovinske stroke — ključavničarske,

Poskusno delo traja: za dela in naloge pod tč. 1., 2. in 5. 60 dni, za ostala dela 45 dni.

Pismene prijave morajo kandidati skupno z dokazili o strokovnosti predložiti v roku 20 dni od objave komisiji za delovna razmerja, TOZD KOVINARSKA VRHNIKA, Partizanski tabor št. 1.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Kandidati bodo o rezultatih obveščeni v roku 30 dni od datuma objave.

IUV TOZD OPEKARNA VRHNIKA Sinja gorica 70, VRHNIKA

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA prosta dela in opravila:

1. eno mesto ZIDARJA
2. eno mesto KOVINOSTRUGARJA
3. eno mesto VODJA PREKLADALNE AVTOMATIKE
4. več POMOŽNIH DELAVCEV
5. eno mesto KNJIGOVODJE
6. eno mesto ČISTILKE

Pogoji:

- pod 1. kvalificiran ali priučen zidar
- pod 2. poklicna šola kovinske stroke
- pod 3. poklicna šola
- pod 4. nepopolna šola
- pod 5. srednja šola — delo se združuje za določen čas v času nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu
- pod 6. osnovna šola

Rok za sprejemanje prijav do zasedbe razpisanih mest.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave na naslov: IUV TOZD OPEKARNA VRHNIKA, Sinja gorica 70, VRHNIKA (kadrovška služba).

Ime družbeno samozaščita in način, kako izvajati in uresničevati družbeno samozaščito, morata prodreti do slehernega delavca in občana in v sleherni delovno okolje. Družbeno samozaščita mora biti prisotna na vsakem koraku in ob vsakem času. Zavedati se namreč moramo: kolikor večja bo naša aktivnost v preventivnem smislu, tem manjše bodo možnosti za nastanek negativnih pojavov.

Zato je poverjeništvu za notranje zadeve pripravilo seminar za usposabljanje pripadnikov narodne zaščite v KS in TOZD, ki so se ga udeležili tudi člani občinskega komiteja za SLO in DS ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Predavatelji z izobraževalnega centra RSNZ so jim spregovorili o družbeni samozaščiti in poudarili delo narodne zaščite.

Tekmovanje »Mladi in SLO«

Biti pripravljen, da vsak trenutek branimo svojo svobodo in neodvisnost je naloga vseh članov naše družbene skupnosti. V ta prizadevanja se vse bolj uspešno vključujejo tudi mladi. Z namenom, da se poglobi in preveri znanje o splošnem ljudskem odporu, je komisija za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v sodelovanju z oddelkom za ljudsko obrambo pripravila tekmovanje Mladi in SLO. Tekmovanja se je udeležilo deset ekip iz krajevnih skupnosti, OZD in šol.

V Zadrudnem domu v Verdu, je zbrane ekipe najprej pozdravil predsednik skupščine občine Vrhnika. Tu so ekipe tudi reševale teoretična vprašanja iz splošnega ljudskega odpora. Največ znanja sta pokazali ekipi Loga in Zaplane II, ki sta osvojili vseh 200 možnih točk. Po 175 točk pa so osvojile ekipe Iskra Antene, Igrad, Dragomer in Verd. Pri reševanju testov s področja topografije pa so pokazali največ znanja mladi iz Dragomera pred ekipo Verda in Zaplane I.

Po tem uvodnem teoretičnem delu so se mladi preselili v Matjaževko, kjer so se pomerili in streljanju z malokalibrsko puško. Najbolj mirno roko so imeli člani ekipe Igrada, nekoliko slabši pa so bili iz ekip Verda in Dragomera. V Matjaževki je bil tudi start in cilj orientacijskega pohoda.

Pohodniki so morali premagati pot, ki je vodila iz Verda na Partizanski klanec. Pred hišo, v kateri je prebivala znana partizanska aktivistka Korunova Neža je bila prva kontrolna točka. Druga kontrolna točka je bila rojstna hiša narodnega heroja Volčj Ignaca, tretja pa je bila na Stari Vrhniki. V tej disciplini je zmagala ekipa Verda pred Logom in Igradom. Posebej velja omeniti tudi obe ekipi Zaplane, ki sta osvojili 4. in 5. mesto in sta bili edini, ki sta imeli v svojih vrstah tudi mladinke.

Končni vrstni red je bil naslednji:
Zmagala je ekipa Verda pred Zaplano II. in Dragomerom. Njim pa so sledile ekipe Igrada, Loga, Zaplane I., Iskra — Antene, ŠSD C, ŠSD B, ŠSD E.

JANKO VIDMAR

15. MARCA T.L. JE BILA LETNA KONFERENCA KO ZZZB NOV Borovnica, katere so se udeležili tudi zastopniki družbenopolitičnih organizacij in zastopnik Občinskega odbora ZZZB NOV Vrhnika. Obravnavalo se je delo odbora v preteklem letu, naloga, ki nas čakajo v bodočnosti ter razne aktualne zadeve borcev. D. T.

Na cilju orientacijskega pohoda

IZ DELA FANTOV V MODRIH UNIFORMAH

Budnost na vsakem koraku ni odveč

»Letos 5. marca zvečer se je delavec Lika vračal proti domu in pri pošti v Borovnici zaslišal žvenket stekla. Zdelo se mu je sumljivo. Poiskal je prijatelja. Vrnila sta se k pošti in storilca, ki je nameraval vstopiti v poslopje, prišla. Odvedla sta ga do vratarja v Liku, poklicali so nas in nato skupaj počakali na miličnike.« Tako sta nam dogodek opisala komandir postaje milice z Vrhnike Janez Donik in njegov pomočnik Ludvik Rom in poudarila, da je to zgleden primer obnašanja občanov in da si takega sodelovanja in samozaščitnega ravnanja in obnašanja občanov želijo tudi še vnaprej. Celotno več, celo dolžnost vsakega posameznika bi morala ob takih priložnostih biti, da ravnajo podobno, kot sta ta dva občana.

»Še vedno so tudi taki ljudje, da svoje lastno premoženje le še nekako varujejo, manj pozorni pa so, kadar gre za družbeno premoženje. Čeprav smo vsi dolžni varovati tako osebno kot družbeno premoženje. Upamo sicer, da bo takih in podobnih primerov vlogov in kaznivih dejanj manj, idealno pa bi bilo, da jih sploh ne bi bilo, vendar naj ob takih, tudi najmanjših poskusih, občani kar korajžno priskočijo storilcu. Boljši je namreč preventiva, kot poznejše delo miličnikov, da storilca izsledijo. Včasih je potrebno kar veliko naporov, preden storilce odkrijemo. Zatorej: občani, bodite budni na vsakem koraku; vsi smo namreč poklicani, da varujemo celotno našo imovino,« poudarja komandir in dodaja, da so miličniki delovali v

to izzove storilce. V predsobah odklenjenih stanov puščajo predmete večje vrednosti in priložnost je spuščajo denarice, torbice, čerke itd.

Nekoliko več dela kot prejšnja leta so imeli miličniki kršitelji javnega reda in miru. Vendar gre povečanje dela kršiteljev predvsem na račun poslednjega dela miličnikov ne pa zaradi poslabšanja javnega reda nasilnosti. Ni bilo hušjih kršitev, ki bi v večji meri ogrožale varnost občanov. Prevladovali so klasični problemi: pretepi, grajanje, nespodobno vedenje. »Največkrat se to za dokaj nedolžno ob kozarčku v gostilni. Kljub temu pa tavljam, da izgrediv po gostilnah le ni več toliko, kot je bilo prejšnja leta, ko smo morali praktično vsak v intervencirati. Tudi gostinci se držijo dogovora, da tisti povzročajo izgrede, ne dajo več pijače.

Preprečiti pa bo treba točenje alkoholnih pijač v dinskih klubih. Čedalje pogosteje se namreč dogajajo mladi odhajajo iz »diska«, da kalijo nočni mir. Objestni je velika, pišejo po zidovih, celo prometne znake podirajo.

Znatno pa se iz leta v leto zvišuje tudi število mladnikov, ki kršijo cestno-prometne predpise. Mladoleto vozijo avtomobile in motorna kolesa brez vozniških dovoljenj. To so prestopki, s katerimi mladi resno ogrožajo splošno prometno varnost. Posebej še v odmaknjenih delih večjih naselij in v vaseh. K temu moramo dodati prekrške zaradi prehrupne vožnje z motornimi kolesi. Vrste kršitve bomo še posebej strogo nadzorovali, veda pa pričakujemo še boljše sodelovanje s šolami. Najprej pa so ravno starši poklicani, če želijo svojemu otroku res dobro, da preprečujejo te prekrške,« poudarja Janez Donik.

Ludvik Rom pa dodaja: »Ni še dobro izginil sneg, bila prometna nesreča na nadvozu čez avtocesto Logu. Storitelj je pobežnil. Vendar smo ga hitro izsledili. Upajmo, da bo to osamljen in edini primer, saj je najmanj človeškega po nesreči še pobežniti. Na splošno je bila sicer lani varnostna situacija na naših cestah še ugodna. Pomlad pa je že tu in vsak dan je večji promet, zato še posebej vse opozarjamo na previdno vožnjo, dosledno spoštovanje prometnih predpisov. Vsi se moramo še bolj angažirati: miličniki, AMD, šole, vsi občani da bo varnost v prometu večja.«

Lani je bilo namreč v naši občini 58 prometnih nezgod, v katerih so umrle 4 osebe, telesno pa je bilo poškodovanih 48 oseb. V vrhu vzrokov za nezgode so še vedno velike hitrosti. Kljub temu, da so naši miličniki v sodelovanju s prometno milico v zadnjem letu intenzivno nadzorovali hitrosti z radarjem, pa se razmere v prometu le polno izboljšujejo. Veliko več voznikov pa so za volanom zašli v vinjenem stanju. Kar 77 jih je bilo in to predstavlja 44 odstotkov več kot predlani! Vemo pa, da alkohol in volan kakor ne gresta skupaj, zato bodo še bolj poostri nadzor. V zadnjem času je bilo nekaj velikih požarov, materialna škoda je bila kar precejšnja, zato bodo še posebej pozornost tudi miličniki posvetili požarni varnosti.

»Razumljivo je, da ljudje spomladaj urejajo vrtove, pred dnevi smo že ugotovili primer, ko je na polju ostre proti Fenolitu gorela trava in tistega, ki je zakurilo, bilo poleg ognja. To je nevarno, požar se lahko kaj hitro razširi. Preveč je bilo že požarov, ki so nastali ravno zaradi takega malomarnega obnašanja posameznikov. Spomladansko čiščenje vrtov, zato ne bo odveč, če bomo ponovno opozorili, naj bodo previdni. Vsakdo, kdor kuri, mora biti poleg ognja, v nasprotnem primeru je to prekršek. Tega se ljudje morajo zavedati. V sodelovanju z medobčinskimi inšpektorjem za požarno varnost bomo kontrolirali tudi protipožarna sredstva v delovnih organizacijah, blokih in drugje ter seveda, kako in kaj so ljudje večji ravnanja z njimi,« opozarja komandir postaje milice.

Veliko bi lahko še govorili o delu miličnikov. Ob kolikor pa velja še povedati, da si fantje z naše postaje milice lito še večjega sodelovanja z občani. »Občani imajo občutek tožarjenja, če bi nam povedali za kakšno negativno ravnanje. Pravzaprav bi se morali otresti tistega lažnjivega prijateljstva, misleč, da bodo s tem prijatelju pomagali, ne bo kaznovan za nekaj, kar je storil. Često mu se samo škodujemo in marsikomu pride že kar v kri, da lažnja dela prekrške in ostane nekaznovan. Ni morda boljše se že ob prvem še tako drobnem prekršku prijatelju pove, da ne ravna pravilno. Tega se morajo otresti, gre v bistvu za sodelovanje, da bomo skupaj preprečili kaznivih dejanj, prekrške in sploh vsa negativna dejanja tam, kjer živijo. Mar ni to interes nas vseh!« sta ob koncu pogovora poudarila komandir in njegov pomočnik.

Komandir postaje milice Janez Donik in pomočnik Ludvik Rom: »Želimo si še boljšega sodelovanja z občani.«

varnostnih okoliščin pri poglobljanju in krepitvi zavesti za varnost in družbeno samozaščito v veliki meri dokaj uspešno, vendar se bo v bodoče potrebno še bolj potruditi, da bodo v krajevnih skupnostih in organizacijah družbenega dela še več sodelovali z njimi in skupaj reševali in spremljali probleme varnosti.

»Lani je bilo 176 kaznivih dejanj. To pomeni — glede na leto 1979 — kar 53 kaznivih dejanj več. Raziskali smo 129 primerov, medtem ko jih 47 še raziskujemo. Poglejte, to je tisto, o čemer sva prej govorila. S samozaščitnim obnašanjem občanov samih bi bilo teh dejanj nedvomno lahko manj. Ob budnosti občanov bi lahko hitreje rešili skoraj vse še neraziskane primere. Vsaka sled je koristna.

Ne bo odveč, če povem, da smo pri ogledih krajev kaznivih dejanj ugotovili, da je tudi privatno premoženje — kljub preventivnemu delovanju miličnikov in sprotnemu opozarjanju na pomanjkljivosti — zavarovano dokaj pomanjkljivo in malomarno. Ob tem se takoj pojavi vprašanje, kje je potem samozaščitna osveščenost. Zato ni odveč nenehno opozarjati ljudi, da čuvajo premoženje,« je poudaril komandir Janez Donik. Njegov pomočnik Ludvik Rom pa je še dodal, da so večkrat opravili preventivni pregled varovanja družbenega premoženja v nočnem času in tudi ugotovili nezadostno in malomarno varovanje tega premoženja, kar storilcem omogoča dostop in kraje. »Seveda bomo s takimi preventivnimi akcijami še nadaljevali in odgovorne sproti opozarjali, da bodo lahko pravočasno ukrepali. Vsakemu pa mora priti v zavest, da se bo obnašal samozaščitno brez naših opozarjanj.«

Ni težko ugotoviti in zaključiti, da veliko kaznivih dejanj omogočijo oškodovanci sami, saj ne zavarujejo svoje in družbene lastnine. Avtomobile puščajo lastniki odklenjene (to smo na lastne oči videli na lansoletni skupni akciji z miličniki) in v njih vse od fotoaparatom, kasetofonov ipd. Večkrat najdemo miličniki v odklenjenem avtomobilu, ko preverjajo, ali so avtomobili zaklenjeni (če avto ni zaklenjen je to prekršek), tudi ključje. Ljudje puščajo odklenjena stanovanja ali pa ključje pod predpražnikom, in

Na hribih je večkrat gorelo

3

Partizani so prihod in prisotnost Italijanov pravočasno opazili in takoj poslali proti njim večjo patrolo, da bi zavarovala dohode do taborišča iz padeške smeri. Na robu gozda »pri breznu« je prišlo do krajšega spopada, v katerem je bil eden italijanski vojak ranjen, partizani pa so bili brez izgub.

Nedolgo zatem sta po poti iz smeri Dobca prigazila sneg nič hudega sluteča oče in 18-letni sin Švigelj-Kušljanova iz Bezuljaka, ki sta bila namenjena na Zavrh k sorodnikom ter sta tako iznenada naletela na Italijane. Z dvignjenimi rokami so jih prignali na Padež do prve hiše Franca Dolence, verjetno z namenom, da bi le-ti potrdili, kdo sta. Brez dvoma je, da so jih Dolenčevi prav dobro poznali (Kušljanov oče je bil doma iz Zavrha), a kaj so Italijanom povedali, danes ne vemo. Ve se samo to, da so nedolžna in slučajna potnika ravno tako z dvignjenimi rokami odgnala nazaj na mesto, kjer so ju prišli in tam prav zverinsko ubili. Oba so z bajoneti vsa prebodli, očeta pa povrh še ustrelili.

Italijani so verjetno v teh nesrečnih videli »ribele«, ki so tudi brez vsakega orožja nevarni.

Mrtva so naložili na sani, ki so jih staknili nekje v vasi, pokrili s slamo, zraven posadili še svojega ranjenega vojaka in vse skupaj samotno odpeljali v Borovnico, od tam pa na Vrhniko. Šele čez nekaj dni so ju izročili svojcem. To je bil prvi, a ne edini krvavi zločin okupatorske vojske na hribih.

Napad na železniško postajo Verd in Borba na Zavrhu

Novoustanovljeni partizanski bataljon se je v koželjskem taborišču pripravil na nove akcije. Prva akcija je bila izvedena v noči 1. 2. februarja 1942. I., to je bil napad na železniško postajo Verd. Načrt za napad je bil približno sledeč: izvesti iznenaden in hiter napad na italijansko posadko v postajnem poslopju in bunkerju, oddaljenem kakih 200 metrov, v trenutku, ko bo iz logaške smeri proti Verdu vozil tovorni vlak. Vlakovodja, ki je bil v dogovoru in zvezi z partizani, bi vlak na postaji ustavil. Iz njega bi izstopilo vse spremnajoče osebe, nato pa bi sarn vlak pospešeno

spustil proti Borovnici. Zaradi padca proge bi vlak dobil veliko hitrost, s katero bi pridrel na borovniški viadukt in ga porušil ali vsaj močno poškodoval, saj bi na ostrem ovinku na mostu gotovo iztiril. Vendar pa vse ni šlo po tem načrtu.

Partizani so iz taborišča krenili v ranih popoldanskih urah s predhodnico na smučkah in v belih ogrinjalih. Vodil jo je Tone Zalar. Na Padežu so mimogrede pri Vidmarju povprašali o morebitni navzočnosti Italijanov, nato pa pot takoj nadaljevali. Kmalu za predhodnico je po poti od Vinjega vrha prikorakala dolga kolona partizanov. Pod Vidmarjevimi kozolcem, ki je bil tik ob poti, so pustili vso nepotrebno opremo in pot takoj nadaljevali. Gazili so globok sneg, ki je še vedno padal. Pihala je tudi ostra burja, ki je tudi precej ovirala gibanje, saj je napravila globoke zamete v snegu. Približali so se postajnemu poslopju, v katerem je bilo 21 vojakov, v bunkerju pa še 9 vojakov. Pripravljali so se za naskok, ko bo doli od Štampetovega mosta vozil vlak v tem so jih začutili Italijani, ker so partizani močno kašljali. Obhodna patrola, ki je partizane prva začutila, je oddala nekaj strel in s tem alarmirala obe posadki. Partizani so tedaj bili prisiljeni takoj naskočiti, čeprav vlaka ni bilo še od nikoder, saj je bilo še skoraj pol ure do njegovega prihoda. V postajnem poslopju so Italijane pregnali iz vseh spodnjih prostorov, tako da so nudili odpor samo še iz zgornjih prostorov. Ker pa je zgoraj stanovala tudi ena družina, so partizani opustili napad na zgornje prostore ter se umaknili. Še pred odhodom so razbili in onesposobili železniške naprave in zveze, s seboj pa so odpeljali tudi tri ujete italijanske vojake. Vračali so se po poti, po kateri so tudi prišli. Ko so prišli pod Zavrh, se je ena četa odcepila in krenila v vas. Še pred dnevom so prišli k posestniku Švigelj Janez-Franceljnu in se ustavili v štali. Tja jim je do-

mača hči Ivanka prinesla nekaj kruha in mleka. Tja jim ga je skuhala. Nekaj domačin je bilo odsotnih, ker so se pred prihodom partizanov odšli k jutranji maši v Borovnico (bila je svečnica). Partizani so imeli namen odpočiti se in okrepčati, nato pa nadaljevati pot naprej proti Otavam. Z istim namenom se je ena četa ustavila na Pokojišču pri posestniku Petrovičiču-Colnarju, ostali dve četi pa sta zasedli hišo in štalo pri posestniku in gostilničarju Debevec Antonu-Spodnjemu Pavličku na Padežu. V tej skupini je bila tudi komanda bataljona in pa italijanski ujetniki.

Ko so Italijani na Vrhniki zaslišali streljanje na postaji Verd, so takoj pohiteli napadenim pomagati in to v dve smeri. Ena skupina je krenila proti Štampetovemu mostu, druga pa proti postaji Verd. To je bila zelo močna skupina 2. bataljona 1. grenadirskega polka. Ko pa na postaji ni našla nikogar več, je takoj nadaljevala pot po sledi za partizani. Ko so prispeli pod Zavrh, so se kakor partizani, tudi oni razšli. Polovica je odšla proti Zavrhu, druga polovica je pa pot nadaljevala proti Pokojišču. Ko je skupina, ki je šla na Zavrh, prišla do Francjeve štale, je takoj ugotovila, da so notri partizani. Zavzeli so kritja in takoj začeli z močnimi strojničnim ognjem na vrata. Samo tisti partizani, ki so bili še budni in so takoj skočili na plano, so se še rešili, drugimi pa je bil izhod skozi vrata zaprt. V štali je ostalo še 8 borcev in samo dva sta se še rešila, čeprav ranjena. Trije borci so iskali rešitve v gornjih prostorih štale, kamor so se sp plazili, a ko je štala začela goreti, so poskakali na tla, kjer so jih Italijani ujeli. Že prej pa so iz štale prinesli tri hudo ranjene partizane, jih naložili na sani in jih vanje vpregli par volov.

(Nadaljevanje prihodnjic)

ŠAHOVSKE VESTI

Republiško pionirsko prvenstvo

Prvi konec februarja so naj-slovenski šahisti merili svoje na republiškem prvenstvu, ki je bil v Vrhniki v dobri organizaciji...

dravil tovariš Novinšek. Po krajšem kulturnem programu so začeli igrati prvo kolo. 22 tekmovalcev in prav toliko tekmovalcev je merilo svoje znanje na belih in črnih poljih vse do 25. februarja...

REZULTATI:

Pionirke: 1. Čanžič Brigita (G. Radgona) 7,5; 2. Kobe Renata (Stari trg ob Kolpi) 7,5; 3. Sekolovnik Mika (Dravograd) 6,5; 4. Omeje Marija (Lesce) 6; 5. Sadar Jelka (Vrhnika) 5,5; 12. Jeraj Mojca (Vrhnika) 4 točke itd.

Hitropotezni turnir

Četrtem hitropoteznem turnirju za prvenstvo ŠD Vrhnika, ki je bilo 1. februarja, je sodelovalo 20 šahistov. Zmagal je Leon Gostiša s 17 točkami pred...

Turnir žena

18. marca sta šahovsko društvo in sekcija za družbeno aktivnost žena pri JLA organizirala 6. turnir za žene pod pokroviteljstvom »Ilirije-Vedrog«...

Prenovljena skakalnica

V letu dni so štirje prizadevni skakalci na smučeh: Miran Režon, Janez Jager, Tone Debevec in Brane Mihevc uspeli popraviti porušeno skakalnico tako, da omogoča skoke preko 30 metrov.

Na tekmi, ki so jo pripravili skupaj s smučarskim klubom Logatec, je 15 tekmovalcev preskočilo stari rekord (28 m) nov rekord skakalcev pa je 33,5 m in ga s trojico deli tudi domačin Tone Debevec.

Rezultati letošnje tekme: Pionirji (sodelovalo je 10 skakalcev): 1. Gostiša 172,4 (27,5 in 197,9) (22 in 21 m) itd.

Mladinci (naštopilo je 8 skakalcev): 1. Ferenc (Logatec) 217,7 (31,5 in 204,0) (33 in 32 m), 2. Šinkovec (Ilirija) 209,7 (32 in 31), 3. Puc (Podkraj) 185,1 (29 in 156,1) (28 in 28 m), 4. Debeljak (Sodražica) 181,9 (29 in 29,5) 5. Kisovec (Ilirija) 169,7 (27,5 in 28) itd.

Člani (nastopilo je 18 skakalcev): 1. Ilnikar (Ilirija) 222,6 (33 in 33,5), Debevec (Borovnica) 214,4 (33 in 33,5), 3. Arko (Kamnik) 213,2 (32 in 31), 4. Mihevc (Borovnica) 198,6 (30,5 in 31), 5. Andoljšek (Sodražica) 190,6 (29 in 30) itd.

B. MIHEVC

Pisana množica tekačev vedno številnejša

Črna zima je bila dolga zima naklonjena tudi smučarjem tekačem. ki so do zdaj le opazovali to hitečo množico, so se seznanili s prvimi koraki. pa, ki so želeli preizkusiti tekažo in občutiti vzdušje tekaške prireditve, so imeli dovolj priložnosti.

tek na Ulovki, ki so se ga udeležili tudi tekači iz drugih krajev Slovenije. Množične tekaške prireditve so se začele že decembra in potekajo tja do konca aprila. Največ Vrhnčanov se je udeležilo Trnovskega maratona (okrog 60), pa tudi na vseh ostalih tekih smo Vrhniko uspešno zastopali. Zdaj nas čakata še dve preizkušnji: tek na Vrščic — 5. aprila in Tek dvojic na Komni — 19. aprila. Vendar za rekreativce tekaška

Tekaških tekem so se Vrhničani udeleževali množično. Tudi na teku na Vrščic, ko je nastala ta fotografija, jih je bilo precej.

proga s tem ne bo končana, saj se tja do julija nadaljujejo suhi teki. Osrednja prireditve po Partizanski marš po poten okupirane Ljubljane 9. maja. Ker se tega pohoda udeležuje vedno več Vrhnčanov, bodo organizirani treningi na istih zbirnih mestih. Za dneve pa se bodo tekači dogovorili sami.

Zdaj pa držimo pesti za lepo vreme!

DADA GROM

Kegljači na mnogih tekmah

V sezoni 1980 smo tekmovali v I. Kegljaški podzvezi Ljubljana. Izmed 14. ekip smo zavzeli solidno 9. mesto. V tej ligi so nastopali tudi državni prvaki »Gradis«, »Tekstil« z državnima reprezentantoma Bizjakom in Belcijanom na čelu.

Zaradi številčnosti članstva v I. ligi je moral vsak klub odigrati kar 26 tekem (13 doma, 13 v gosteh), to pa je za amatersko dejavnost najbrž preveč (čas in stroški). Zaradi tega je Skupščina Kegljaške podzveze Ljubljana sprejela sklep, da se v letu 1981 I. KPL zmanjša na 10 članov. Sklenjeno je bilo, da 9. in 10. uvrščeni iz I. lige igrajo kvalifikacije s 1. in 2. iz II. KPL. Ta sklep nas je torej privedel na kvalifikacije.

Na kvalifikacije, ki so bile na kegljišču Slovana v Ljubljani in na kegljišču Hidra v Medvodah (6 x 200 lučajev mešano), so poleg nas nastopili še KK Domžale, KK Ljubljana in KK Zastava avto. Na kegljišču Slovana je šlo vse po naših načrtih in smo bili prvi. Za nas imeli v Medvodah »črni« dan in tako smo v skupnem seštevku ostali na zadnjem mestu in na ta način izpadli iz I. KPL. Konkurenca v II. KPL je precej izenačena, zato se bomo morali boriti na vseh tekmah, če hočemo v naslednji tekmovalni sezoni ponovno nastopati v I. KPL.

Začeli smo dobro — prvo tekmo z »Donitom« iz Medvod smo dobili in tako v tabelo zapisali prvi dve točki.

P. P.

V spomin Tomovič Luki

Globoko nas je presunila vest, da je preminil naš Tomovič Luka. Tovariš LUKA je bil eden izmed ustanoviteljev Kegljaškega kluba »Tankist« Vrhnika. Polnih štirinajst let je bil tudi njegov predsednik. S svojim izredno aktivnim in prizadevnim delom je veliko prispeval k razvoju tekmovalnega in rekreacijskega kegljanja na Vrhniki.

Kegljači kluba »TANKIST« se zavedamo, da bo pri našem nadaljnjem delu manjkala njegova prisotnost. Prizadevali si bomo, da z aktivnostjo v prihodnje ostane trajno prisoten v kegljaškem športu na Vrhniki.

Slava mu in hvala!

Kegljaški klub »TANKIST« Vrhnika

Vrhunsko prijateljsko srečanje v kegljanju

Kegljaški klub »TANKIST« je organiziral pod pokroviteljstvom hotela Mantova prijateljsko srečanje med neuradno selekcijo I. KPL in KK TANKIST Vrhnika. Ekipo Tankista je okrepil dolgoletni državni reprezentant, večkratni državni in svetovni prvak MIRO ŠTERŽAJ. Gledalci so uživali ob gledanju vrhunskih kegljačev. Poleg Šteržaja sta nastopala tudi državna reprezentanta BIZJAK in BELCIJAN.

Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Bizjak — 954 kegljev, 2. Belcijan — 945 kegljev, 3. Šinkovec 903 keglje, 4. Šteržaj — 903 keglje, 5. Sparenblek — 898 kegljev, 6. Petavs — 881 kegljev, 7. Urbas — 880 kegljev, 8. Hanfer — 861 kegljev, 9. Obid — 860 kegljev, 10. Špur

— 857 kegljev, 11. Dordevič 826 kegljev, 12. Dobrovoljc — 807 kegljev.

Bizjak je »za las« zgrešil rekord kegljišča, ki ga je dosegel pred dvema letoma na turnirju za 29. november in znaša 957 kegljev.

Pokrovitelj — hotel Mantova je zmagovalcu podaril pokal, vsem nastopajočim pa praktična darila.

Srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju in dogovor vseh nastopajočih je bil na čelu s tovarišem Šteržajem, da se še srečamo tudi na takšnih neuradnih tekmovanjih.

Kegljaški klub »Tankist« se zahvaljuje delavcem Hotela Mantova, ki so omogočili organizacijo takšnega srečanja.

P. P.

Takoj zaposlim pridnega fanta, lahko kmečkemu stanu, za delo v delavnici. Osebnih dohodkov po dogovoru. Stanovanja ni. Vulkanizacija Birtič Marko, Stara Vrhnika 78, 61360 Vrhnika

AKTIVNOST V NK USNJAR

Vedno večje zanimanje za nogomet

Delo v NK USNJAR je v prvih mesecih tega leta normalno steklo. Začele so se priprave nogometašev na spomladanski del prvenstva in treningi potekajo od 2. februarja dvakrat tedensko. Vodi jih trener Mladenović v dvorani TVD Partizan in telovadnici OŠ Ivan Cankar. Na spisku je 22 igralcev, treninge pa redno obiskuje 16—18 igralcev. Odsotnosti gredo na račun šolskih in delovnih obveznosti. Treningi v tem času so posvečeni fizični in kondicijski pripravi, ko pa bodo vremenski pogoji dovoljevali, se bodo začeli treningi na igrišču. Prišli bodo na taktično uigravanje in pripravo ekipe. V načrtu imamo tudi igranje trening tekem. Do začeta prvenstva v mesecu aprilu bo ekipa pripravljena.

V preteklem mesecu smo v klubu največ pozornosti posvetili pripravi na občni zbor NK USNJAR, ki bo ob koncu meseca marca. Zelo pohvalno je, da so se teh pripravljavnih sestankov udeležili poleg vabljenih tudi drugi ljubitelji nogometa. To kaže, da je zanimanje za nogometno igro na Vrhniki veliko. Vsi prisotni so na sestankih izrazili željo in pokazali voljo, da bi v klubu delali in pomagali pri realizaciji zastavljenih ciljev. Na občnem zboru bomo analizirali delo v preteklem obdobju in si zastavili smernice za vnaprej. Po temeljitih pripravah, posvetih in diskusijah, imamo pripravljeno listo kandidatov, ki bo predložena v volitev in imenovanje. Na listi so imena ljudi, ki so v klubu pripravljeno delati, imajo izkušnje pri delu in to je garancija, da bo klub tudi organizacijsko uspešno deloval.

V selekcija NK USNJAR je v nedeljo, 15. marca, ob 11.00 uri odigrala prijateljsko srečanje z ekipo ENOTNOST Kamnik na Igrišču v Vrhniki in zmagala z rezultatom 4:1. To je bilo prvo srečanje v letošnji sezoni, na katerem so igrali vsi razpoložljivi igralci in kljub slabemu vremenu so prikazali dobro fizično pripravljeno. Ekipa še ni uigrana, zato bo na naslednjih treningih največ pozornosti posvetila uigravanju in v seriji prijateljskih tekem to tudi dosegla, tako da bo do začeta sezone popolnoma pripravljena.

Prav tako smo se na sestanku sestali trenerji in spregovorili o našem delu. Največ pozornosti moramo posvetiti: — čim boljši pripravi ekipe, — pedagoškemu delu z igralci, — medsebojnemu odnosom in reševanju sporov, — medsebojni pomoči pri delu itd. Za vodjo trenerskega kolegija smo izbrali trenerja V. selekcije tov. Mladenović Staneta.

Na naše povabilo se je sestanka izvršnega odbora trenerskega kolegija ter predstavnikov ZTKO udeležil tudi prof. Brane ELSNER in sodeloval v razpravi o organiziranosti in delu kluba. Razpravljali smo o strokovnem in trenerskem delu v klubu, o organizaciji kluba in o vključitvi kluba v nogometno zvezo in tekmovalni sistem. V svoji razpravi je Brane Elsner podelil celotno organizacijo in delo kluba, posebno pa je poudaril zadovoljivo število igralcev v vseh selekcijah, strokovno delo z igralci, zadovoljivo število klubskih delavcev in pri tem omenil, da je NK USNJAR eden boljše organiziranih klubov v Sloveniji.

Opozoril nas je, da bomo potrebovali v tekmovalnem sistemu več strokovnega kadra, to je 9 nogometnih trenerjev, medtem ko ima klub danes 5 trenerjev. Predlagal nam je, da vključimo v to delo naslednje tovariše: Prvinšek, Bizjak in Pavlovič ter Jeršinič. Omenjeni tovariši so študentje na VŠTK specializacija nogomet, a nekateri so že pred kratkim diplomirali.

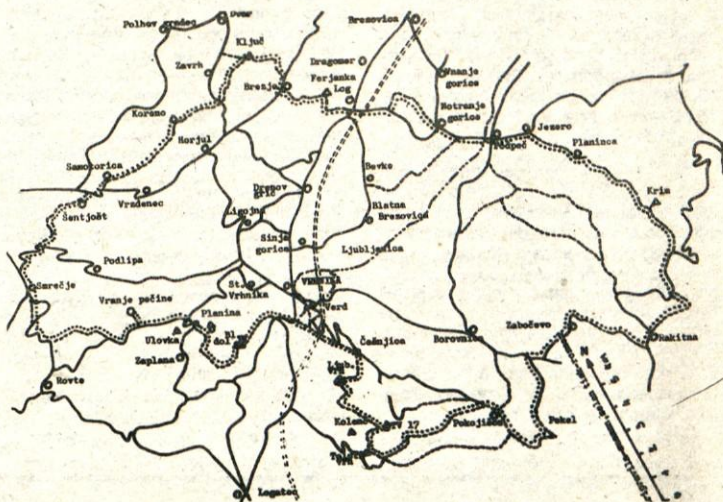
Svetoval nam je, da izdelamo plan za razvoj nogometa na področju občine Vrhnika in ga predložimo NZ Ljubljana z prošnjo, da nas sprejme v svojo zvezo, dokler ne ustanovimo občinsko nogometno zvezo. Predlagal je, da razmišljamo o ustanovitvi NZ Notranjske. Zaposimo naj, da nas NZ Ljubljana sprejme v spomladanskem delu tekmovalnja kot ekipo izven konkurence. Tega tekmovalnja bi se udeležili naša JLA in IV. selekcija.

Na koncu nam je obljubil, da se bo odzval vsakemu našemu vabilu in da nam bo pomagal s svojimi strokovnimi nasveti in z bogatimi izkušnjami.

R. V.

ZBOR PLANINCEV PLANINSKEGA DRUŠTVA VRHNIKA bo 26. 4. ob 10. uri na PLANINI

Občni zbor planinskega društva Vrhnika bo v nedeljo, 26. 4. 1981, ob 10. uri na Planini. Ob tej priložnosti bo društvo razvil svoj prapor. Uradno pa bo odprta tudi Vrhnika kurirska planinska pot s skupinskim pohodom čez Blatni dol na Planino istega dne, 26. 4. 81, ob 8. uri izpred Doma JLA na Vrhniki.

Vrhnika kurirska planinska pot

Da je vrhnika okolica oziroma hribovje okoli barja zanimivo in obiska vredno, je pokazal obisk še neuradno odprte Vrhnika kurirske planinske poti (VKPP), ki jo je že poleg nekaj Vrhnčanov prehodila tudi skupina 40 planincev PD Ljubljana Matica in s tem izpolnila pogoje za pridobitev bronaste spominke značke.

Zdaj v spomladanskih mesecih, ko odganja prvo zelenje, pa je še posebno prijetna pot po obronkih okoli Ljubljanskega barja oziroma okoli Vrhnike, saj bo v aprilu tudi uradno odprta naša VKPO.

Za vse, ki se nameravajo podati na VKPO in jo tudi prehoditi, so pripravljene dnevniški poti, ki jih lahko dobite na Planinskem društvu Vrhnika.

Športno društvo tudi v Blatni Brezovici

V Blatni Brezovici imajo košarkarsko igrišče dobrih osem let. Napravili so ga mladi športniki, seveda ob pomoči TTKS in krajevne skupnosti. In tedaj se je športna dejavnost v tej mali krajevni skupnosti precej razmahnila. Vedno več mladih je prihajalo na košarkarsko igrišče. To jim je zabava po delu. Do sedaj je bila košarka ena od dejavnosti mladinske organizacije. Košarko so mladi igrali bolj za rekreacijo in zabavo. Dosegli pa so nekaj pomembnih uspehov na mladinskih športnih olimpijadah in raznih trim tekmovanjih. Začeli so se bolj resno in načrtno trenirati. Hkrati

šarkarskem igrišču. V društvo pa je vključenih že 54 članov, nekaj jih je celo iz Verda in Bevk.

Praktično to pomeni, da so vsi mladi vključeni v športno društvo in delajo z roko v roki z osnovno organizacijo ZSMS. Iz te množičnosti in resnosti so vidni tudi uspehi. V smučarski sekciji, ki je pri nas najmlajša, smo organizirali precej tekmovalnih, med njimi tudi tekmovalne za pionirje »Barje 80«, v katerem so sodelovale krajevne skupnosti Bevke, Ligojna, Podlipa in Blatna Brezovica. Bile so štiri tekme, v vsaki vasi ena. Zmagali so pionirji iz Ligojne. Razveseljivo je, da je na vsaki tekmi sodelovalo okrog 60 pionirjev. Lahko rečem, da je za prvič to kar uspeh, že sedaj pa kaže, da bo prihodnje zimo še več udeležencev. Pri tem tekmovalstvu so nam priskočili na pomoč tudi gasilci. Posodili so nam kombije za prevoz otrok.

Na košarkarskem igrišču bomo do junija postavili razsvetljavo. Smo že kupili štiri reflektorje. Pa da ne bo kdo mislil, da je to »lüksuz«: Naši fantje ne morejo prej igrati kot zvečer, saj jih čaka doma, na kmetijah, popoldne precej dela. Najprej morajo opraviti delo na kmetiji, šele potem pride na vrsto tudi šport. Pa kljub temu vsi košarkarji vestno hodijo na treninge. Sedaj pa imamo košarkarji dvakrat tedensko vadbo tudi v telovadnici na Vrhniki. Naše košarkarsko igrišče uporabljajo tudi Bevčani in Sinjgoričani.

Ustanovili smo tudi šahovsko sekcijo, ki jo vodi domačin Leon Gostiša, ki sicer tekmuje za ŠK Vrhnika, vendar je rad priskočil na pomoč.

Dekleta so začela igrati odbojko, v gasilskem domu pa igramo namizni tenis.

Iznajdljivi pa so! Ker imajo premalo denarja za vso dejavnost, bodo priredili veselico in tako napolnili blagajno. Ob koncu pa je Srečko Jeraj izrazil še željo, da bi radi navezali stike z vsemi društvi v krajevnih skupnostih, da bi se večkrat srečali na športnih igriščih in da bi bilo organiziranih več tekmovanj med krajevnimi skupnostmi.

Srečko Jeraj

pa so se fantje in dekleta začeli zanimati tudi za odbojko, nogomet, namizni tenis in šah ter pozimi za smučanje.

Tako široka dejavnost pa je zahtevala tudi boljše organiziranje, zato so letos pozimi ustanovili športno društvo. Za predsednika so izvolili Srečko Jeraja, ki je o delu društva povedal: »Z ustanovitvijo društva smo želeli, da ne bi bil naš dosedanji trud zaman. Zavedali smo se, da stihijsko delo ne bo vodilo daljnosežnih sadov. Le taka oblika bo še naprej povezovala generacije mladih.

Jedro pred kratkim ustanovljenega športnega društva so predvsem tisti, ki so se prej zbirali na ko-

Prvi spominski slalom Barbara-Patricija

Smučarski klub Olimpija je na Ulovki pripravil prvi spominski slalom Barbara in Patricija za cibanke in cibane klubov južne regije. Slalom je bil v spomin na tragično preminuli mladi smučarki SK Olimpije Barbare Trček in Patricije Fatur, ki sta se pone srečali na Kaprunu.

Na dveh odlično pripravljenih progah se je pomerilo 35 cibank in 80 cibananov. Progi sta bili za to skupino tekmovalcev precej težavni, posebno druga proga, ki jo je postavil vrhniki

trener Lojze Prek, je zaradi spremembe ritma delala precej preglavic mladim tekmovalcem.

Po dveh tekih je bil med cibabani najboljši Gregor Grlic iz Mengša, pri cibabankah pa je zmagala Mateja Kavčič iz Olimpije. Tudi vrhniki tekmovalci so se dobro odrezali. Darja Možina je pri cibabankah zasedla odlično tretje mesto, med cibabani pa sta Klemen Stojanovič in Janez Barbo delila 7 in 8 mesto.

BOŽO STOJANOVIČ

Verjanski komedijanti so se znova uspešno predstavili

V petek, dvajsetega marca, natančno dve uri in pet minut zatem, ko je začela veljati astronomska pomlad, se je v mali dvorani na Verdu izredno hvaležnemu občinstvu predstavila tamkajšnja gledališka skupina z dramaturgizirano kroniko Željka Kozinca Brezjansko polje. Za to delo, ki bi mu bržkone bolj pristajala oznaka dramaturgizirana reportaža, so se bili igralci odločili zato — tako so zapisali v ciklostiranem gledališkem listu — da bi se izognili nostalgiji za Verigo, Divjim lovcom, Rokovnjaci in podobnimi uspešnicami, ki so dolga leta privabljale gledalce, in da bi prikazali življenje na kmetih v nekoliko drugačni obliki, kot so ga bili gledalci vajeni. Zato so se spoprijeli z aktualnim — in zdi se, da tudi čedalje bolj akutnim vprašanjem — ali naj na dobri slovenski zemlji rase kruh ali hiše.

Skupina mladih delavcev, kmetov, dijakov in študentov, ki ji je gibalna sila zagriženih privržencev gledališča in igralstva mladi kmet Gabrijel Hladnik, se je v kolektivni režiji lotila tudi teatersko zahtevnega podviga, saj je Brezjansko polje pisano za drug medij, kjer lahko z elektronsko ali filmsko montažo premosti posamezne ohlapnosti in zamašiške luknje, ki se v dramaturški zgradbi na odru zagotovo pokazejo. Prav zato odskraj uprizoritve dramaturgizirane reportaže zahteva izredno domišljivi dramaturški in režijski koncept.

Če upoštevamo, da so se mladi igralci z

Verda naloge lotili brez strokovne pomoči, potrebnih avdiovizualnih pripomočkov in da so se mnogi izmed njih prvič preizkusili na odskih deskah, potem je treba brez zadržkov priznati, da so naloge na hudo uspešno odru nadse zadovoljivo opravili.

Iz prve zagate, kako na odru, ki premora le nekaj kubičnih metrov prostornine in kjer je zatorej še dihati težko, kaj šele, da bi se igralci lahko ustrezno gibali, sceno upodobiti brezjansko polje, so se preselektivno domiselno izmotali. Čez vse prizorišče so obesili posušena koruzna stebelja in dobili smo občutek prostora in resničnosti. Zagotovo je bil prvi prizor, v katerem kmet-borec Miha Petan (G. Hladnik) med razgovorom z geometrom (S. Kržič) izve, da so se občinski veljaki brez njegove vednosti brezkompromisno odločili, da na njegovi zemlji zgradijo hiše za delavce Indosa, sceno najprej prijetno. Morda bi kazalo sceno (ne besedila) aktualizirati z domačimi razmerami (katera občina v Sloveniji pa nima svojega brezjanskega polja?) toda to je le obrobna, a prejkone uporabni predlog.

Obrobni pripombi je še nekaj: razmisliti velja, kako izboljšati masko — borčeva žena Jera (M. Čepon) je bila navkljub odraslemu sinu srhljivo mlada, uskladij dogajanje, ne telefoniraj, dokler na prizorišču ni sogovornika, predvsem pa uganiti, kako in s kakšnimi pripomočki (brez primernih svetilnih teles in filtrov verjetno ne

bo šlo) logično razdeliti kraje dogajanja. Zdi se, da gledalcev, ki so zavzeto sledili predstavi, te pomanjkljivosti niso motile ali pa so jih dobronamerno prezrili. In prav je tako. Vsi nastopajoči so namreč v skladu s svojimi možnostmi, znanjem in izkušnjami delo dobro opravili. To velja še posebej za Matjaža Žirovnika (direktor Indosa), ki ga odlikuje tudi dobra izreka, Staneta Malovrha, ki je kot urbanist imel morda najbolj hvaležno vlogo, Igorja Žilavca predsednika občine, Magde Japelj (funkcionar) in Gabrijela Hladnika (kmet-borec) ki pa se mu je vendarle vsaj na začetku predstave poznalo, da ga teži poglavitna odgovornost za uspeh predstave. Njim — pa Mojci Čepon, Janezu Bolhi, Zvonetu Škofu, Tonetu Žnidaršiču, Mirku Oblaku, Janku Vidmarju, Bojanu Šurci, Mojci in Janezu Dobrovoujcu, Stanetu Kržiču in Mojci Stražinarju, mladim gledališkim navdušencem in verjanskim komedijantom, so se gledalci oddolžili z dolgim ploskanjem in šopkom rdečih nageljnov. Od začetka do konca je bilo tako, kot se za Talijin hram spodobi.

Da, na Verdu je bila dvorana polna, tako polna, kot bi si prav gotovo želela poklicna gledališča, ki gostujejo v občinskem središču, a žal, te sreče nimajo. Morebiti zato, ker tu na vasi, organizacijskih in siceršnjih pogojev ni bilo. Mnogi plakati so občinstvo pravčasno obvestili, da bo v središču krajevne skupnosti gledališki dogodek, ustno sporočilo je naredilo svoje,

vstopnice so začeli prodajati ob napovedani uri, predstava se je začela pravčasno etc., etc., skratka nikjer ni bilo čutili nikakršnega podcenjevanja občinstva. In v Verdu se prav zato ne more pripetiti to, kar se je bilo v Cankarjevem domu, da se neki poklicni gledališčnik v glavnem odmoru Schillerjevega Spletkarstva in ljubezni samozavestno zahvali igralcem MGL za uspešen nastop (pred pol prazno dvorano), pa ga je bila amaterska ljubiteljica gledališča prisiljena opozoriti, da s smrtjo ljubimcev predstava vendarle ni končana.

Bržkone bi se odgovornim kulturnim organizatorjem, animatorjem in moderatorjem z Vrhnike, ali kakorkoli že se imenujejo, kazalo pozanimati, s kakšnimi prijemi ljubiteljski gledališča v Verdu napolnijo dvorano in razmisliti, zakaj je, denimo, kulturni dinar za gledališče v sedanjih krajevni skupnosti sorazmerno poceni, v občinskem središču pa strahovito drag.

No, saj razumete: prispevek za kulturo od osebnega dohodka, denar za vstopnico, porazno slabo zasedena, a plačana dvorana itd. Neizpodbitno je namreč dejstvo, da je očita razlika med tem, ali o gledališču razpravljati ali pa ga uresničevati. Kljub težavam, s katerimi se prav gotovo srečujejo organizatorji kulturnega življenja na Vrhniki in drugačni situaciji, bi predvsem za njih moral veljati izrek: HIC NAUPORTUS, HIC SALTA!

MITJA KREFT

Mentorju Andreju Verbiču pionirji z zanimanjem prisluhnejo

FOLKLORNA SKUPINA BISTRA

V letu dni dvanajst nastopov

»Marsidko še ni slišal za folkorno skupino Bistra. Pa vendar obstaja že skoraj dve leti. V njej plešemo mladi iz Borovnice in Vrhnike. Zato smo si tudi nadeli ime Bistra, ki pomeni vez med obema krajema« je dejala za uvod Mateja Kovačič, ki v tej skupini sodeluje že od samega začetka.

Kako so začeli gojiti narodne plesje? »Vsi smo bil še osnovnošolci in pod mentorstvom Andreja Verbiča je začelo plesati deset parov. Pozneje sta se nam pridružila še dva plesalca. Najprej smo plesali ob glasbi z magnetofonskega traku. Iskali smo že primerne harmonikaša in kmalu se nam je pridružil Iztok Močnik. Ponovno je začela na osnovni šoli vaditi skupina tamburašev, ki že sodeluje z nami in sodelovanje je že rodilo sadove. Naših

prvih korakov pa ni spremljala samo težava z glasbo.

Sprva nismo dobili primerne prostora za vaje. Plesali smo v šoli, učilnice so bile le malo premajhne, zato sedaj vadimo v telovadnici v Borovnici. Težave smo imeli tudi z obleko, z narodno nošo. Pet parov je že imelo prekmursko narodno nošo. Kaj pa ostali? No, šivilja z Laz je sešila nošo tudi njim. Otepal pa smo se s finančnimi težavami, vendar smo denar za prve noše le dobili od kulturne skupnosti.

Mentor in njihov učitelj je Andrej Verbič. Lahko rečemo, da je pretežni del zasluga za uspeh skupine ravno na njegovih plečih. Pravi, da je prijetno delati z mladimi, zato mu ni bilo odveč z njimi lani imeti kar 48 vaj.

»Lani smo imeli že 12 nastopov. Seveda so morali pionirji in mladinci kar precej vaditi. Tako se praktično dobivamo vsako soboto, pred nastopi pa imamo vaje tudi ob sredah. Povedati pa moram, da si je lani skupina ob pomoči Svobode iz Borovnice v kateri delujemo, in z lastnimi sredstvi — vsak plesalec je prispeval 500 din — naredila narodne noše. Tako imamo sedaj belokranjske, prekmurske in gorenjske noše. Skupina se je kar hitro povečevala, mladi radi plešejo, zato ima človek resnično veselje delati z njimi,« pravi njihov mentor.

»Kot vidite, imamo za seboj kar pestro leto in smo morali vsi kar pridno delati. Posebno mentor je vložil veliko dela. Marsikdaj kar nekaj

popoldnevov v tednu porabi za nas,« poudarja Mateja Kovačič.

Sicer pa pravijo, da so jim velika nagrada že številne pohvale. Gledalci so bili navdušeni nad njihovimi nastopi v Borovnici, Bistri in na Vrhniki. Bili so presenečeni, saj jih večina še ni slišala za to skupino. »Veliko ste se že naučili. Le tako naprej in uspeh ne bo izostal. Lepo, da se mladi pri nas zanimajo tudi za kulturno dediščino,« so bile vzpodbudne besede gledalcev. Ravno take pohvale pravijo so jih vzpodbudile, da so se še resneje lotili dela. Ne pozabljajo tudi na vzgojo še mlajših. To so učenci četrtega in petega razreda borovniške osnovne šole, ki že pozivljajo nastope svojih vzornikov.

Obetaven začetek baletne sekcije v Borovnici

Že v lanskem letu je v Borovnici med starši otrok nižje stopnje vznikla ideja o nadaljevanju baletne sekcije, ki je delovala pred letom dni na Vrhniki, pa je v lanskem letu nekako zamrla, zaradi premajhnega števila vpisanih otrok na Vrhniki. Pa so stari mislili: »Kar ni mogoče na Vrhniki, bi se verjetno dalo narediti v Borovnici.«

Besede so dale besede in te takoj v pobudo. Starši so se dogovorili najprej med seboj, nato pa so to predlagali tudi ravnateljici Glasbene šole na Vrhniki tov. Zadniku, ki je obljubil denar za plačilo učitelja, ki pa ne sme biti »navaden« učitelj, pač pa se mora na balet tudi spoznati. Seveda je bilo potrebno dobiti tudi prostor, dobro ogrevan in prost v tistem popoldanskem času, ko otroci nižje stopnje končajo z rednim poukom na šoli. No, v zadnjih dneh preteklega leta, pa so otroci privršali domov »Mami, v Borovnici bo balet!«

Pri tem je pomagala tudi OŠ Borovnica, ki je po Okrožnici v šoli in mali šoli obveščala učence o vpisu, delnih pogojih in o pričetku delovanja. Po nepopolnih podatkih se je sprva prijavilo kar 60 otrok.

Starši, ki smo bili prisotni prvoga dne na baletu, smo verjetno pričakovali kaj več. Vendar nam je baletni učitelj takoj izbil iz glave vsako misel na to, da se naši mali nadebudneži že kar velike primabalerine. Za tiste, ga ne ve, kako se vse to začne,

naj povem, da je to dolgotrajen študij, ki zahteva poleg šole še veliko vaje, zbranosti, resnosti, skratka trdega dela, kar nam je baletni mojster v uvodnih besedah tudi povedal. Drža rok, telesa, glave, nog, posebej stopal in kolena, pogled, itd., itd.

Velik plus za naše nadebudne otroke, da se ne bodo držali »pukljasto«, saj po večernem sedenju pri nalogah in učenju, to kaj kmalu lahko dosežeš.

Otroci so z velikimi očmi poslušali, da so lahko tudi pravilice o Pepelki, Snežuljčici, Trnuljčici in podobne, balet. In z navdušenjem so odgovorili, da bodo naslednjo sredo spet prišli.

Da pa prvi dan obiska baletnega oddelka ni prišlo vseh otrok, je verjetno treba pripisati dejstvu, da je participacija staršev 100 din mesečno.

LUČKA CERK

V gosteh je bila »Sedmina«

V začetku februarja je v veliki dvorani Cankarjevega doma na Vrhniki nastopila »Sedmina«. Pred manj kot sto obiskovalci je predstavila svojo prvo veliko ploščo. Koncert pop ansambla sicer ni nič posebnega v vrsti številnih koncertov v okviru promocije (predstavitve) plošče.

Na žalost so do »Sedmine«, ki je posnela ploščo, ostali le trije. Veno in Melita Dolenc in Edi Stefančič. Vendar zato ni bilo njihovo koncertiranje nič manj privlačno in zanimivo. Njihov nastop je bil posvečen kulturnemu prazniku, a Vrhniki očito ne dajo dosti na posvetila, saj se je zbralo manj ljudi, kot jih je običajno na kulturnem prazniku. Res pa je nenavadno, da namesto velike in slavnostne proslave nastopi mali akustični trio.

No, vsaj dva razloga sta za to. Tudi klasična proslava je lahko namreč dolgočasna. Drugič pa je znano, da je glasba »Sedmine« obogatena s poezijo. Se pravi: Veno Dolenc je avtor tako glasbe kot tekstov, ki so resnično poetično avtentični. Veno Dolenc pravi, da hkrati ustvarja poezijo in glasbo, le da mu včasih pri končnem glasbenem oblikovanju pomaga Melita.

Dolenčeva poezija, če jo že moramo tako označiti, obsega romance in balade, po formalni plati se naslanja v nekaterih pesmih na ljudsko izročilo. Na sploh je za njegovo poezijo značilno posebno videenje lastnega sveta, v katerem so vsi čustveni, predvsem pa čutni naboji temno ali celo grozljivo obarvani. Tako da dobimo ob branju, (manj pa tudi ob poslušanju) njegove poezije baladni občutek. Ker te pesmi žene nekakšen notranji avtorjev nagon, so polne ritma. Kljub nekaterim izraznim poenostavitvam. Zato pa Dolenčeva intelektualistična poezija ni tako močna oziroma prepričljiva, ker ohranja fiktivni svet na nivoju že povedanega v slovenski poetični produkciji in je avtor v njej samo izkazal svojo pesniško žilico in prepričanje v možnost obvladovanja danega materiala (snovi).

Res škoda je, da ni nastopila kompletna »Sedmina«, saj bi bil vtis o njihovem koncertu celovitejši. Tako pa sta dve kitari (Veno in Edi Stefančič) in glasova (Melita in Veno Dolenc) ostala na pol poti. Izostal je tudi pristnejši stik z maloštevilno publiko in veliki dvorani navkljub ozvočenju. Na koncu naj povemo, da se Veno ukvarja tudi z likovno umetnostjo, je torej celovit umetnik.

Zapisal
NIKO NIKOLČIČ

V natečaju Zveze kulturnih organizacij idejno zasnovano plakata, ki bo občane vabljivo obveščal o kulturnih prireditvah v občini. Izbral plakati, ki ga je oblikoval arhitekt L. Drašler. Odslej nas bodo ti plakati obveščali o vseh kulturnih prireditvah.

Zahvala Starovrhničanom

Vsem, ki so pomagali reševati neprijetno situacijo, v kateri smo se znašli, ko smo vozili strešnike, posebno pa tistim, ki so jih pomagali razkladati, se iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi tovarišu Casermanu, ki je s traktorjem priskočil na pomoč.

Spoznal vsa, kako veliko je tovarštva in nesebičnosti v teh plemenitih ljudeh.

Hvala!

Mateja in Andreja

NOVOSTI V CANKARJEVI KNJIŽNICI

STROKOVNE KNJIGE:

Bibič A.: Interesi in politika
Bulovec S.: Bibliografija E. Kardelja
Cevc E.: Kiparstvo na Slovenskem med gotiko in barokom
Davies N.: Azteki
Gedrih M.: Poročilo o ogledu nekaterih splošno izobr. knjižnic...
Gilli G. A.: Kako se istražuje Glasba
Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev
Gradišek A.: Zdravstvena vzgoja I.
Grafenauer I.: Literarno-zgodovinski spisi
Grmič V.: Iskanje in tveganje I. II.
Grmič V.: Resnica in ljubezni
Hrastelj T.: Organizacija in tehnika mednarodnega poslovanja
Kardelj E.: Problemi naše socialistične graditve. X.
Kraigher S.: Za social. samoupravno demokracijo. I.
Krečič P.: Avgust Cernigoj
Kuhelj J.: Pravice iz pokojniškega in invalidskega zavarovanja
Leksikon narodnooslobodilčakog rata i revolucije u Jug. I. II.
Markonović D.: Dalmatinska kuhinja
Marković D.: Liberalizam. I. II.
Marović M.: Sumrak staljinizma. I. II.
Milanović N.: Pukotine kraljevstva. I. II.
Oramba in zaščita: za I. razred usmerjenega izobr.
Otrok in knjiga. X. XI.
Pačnik J.: Enoletnice
Polenc A.: Človek
Polencec A.: Življenje v gozdu
Predpisi o varstvu pri delu. VI.
Prikril B.: Tri tisoč let pomorskega vojskovanja

Samoupravna preobrazba gospodarjenja z denarjem
Stari pisker
Stefanović M.: Heroji, manjši od puške
Vše dete i vi iz dana u dan
Titova poslednja bitka

LEPOSLOVJE:

Mladinsko:

Cicibani, pionirji in mladinci Ljubljane o Titu od srca
Hišica iz kock
Jakševac S.: Ljubi, ne ljubi, ljubi
Klevis V.: Srečanje z Mihaelo Ringaraja
Strniša G.: Potovanje z bršljanom
Zagorski C.: Povesi o dveh starih, predvsem pa o psu
Zidar P.: Moja družina

Za odrasle:

Cicibani, pionirji in mladinci Ljubljane o Titu od srca
Finžgar F. S.: Dekla Ančka
Finžgar F. S.: Zbrano delo. II.
Godina F.: Bele tulpice
Javoršek J.: Crna krizantema
Koeček E.: Pred viharjem
Levstik F.: Martin Kerpan z Verha
Slovenska plemiška pisma
Sodobni jugoslovanski esej
Petek J.: Kruh in ljubezen
Zidar P.: Ran imam polno, zato mi dobro de
Hieng A.: Može na meji

Prevođi:

Cagnati I.: Nora Genija
Denuziere M.: Luiziana
Galsworthy J.: Saga o Forsyth. I.-III.
Oyono F.: Življenje hišnega služabnika
Segedin P.: Otroci božji
Tišma J.: Uporaba človeka
Utović M.: Mauthausen

KMETIJSKA ZADRUGA VRHNIKA VRHNIKA, Cankarjev trg 5

Komisija za delovna zamerna

OBJAVLJA prosta dela in naloge

poslovodja trgovine z gradbenim in reprodukcijskim materialom na Vrhniki

Pogoj:

trgovski poslovodja ali komercialni tehnik in 3 leta delovnih izkušenj z enakimi ali podobnimi delovnimi nalogami

Pismene prijave pošljite v roku 15 dni na naslov: KMETIJSKA ZADRUGA VRHNIKA, Cankarjev trg 5, 61360 Vrhnika.

Društvo upokojencev Vrhnika išče mlajšega upokojenca, ki bi prevzel delo gospodarja Doma Društva upokojencev na Vrhniki, Tržaška c. 12. Zaposlitev bi bila honorarna. Vse ostale informacije dobijo zainteresirani v društveni pisarni med uradnimi urami, to je vsako sredo in petek od 9.00 do 12.00 ure.

Na podlagi Zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj (Uradni list SRS, št. 5/72), družbenega dogovora o upravljanju sredstev za kreditiranje graditve stanovanj (Uradni list SRS, št. 1/74), na podlagi Samoupravnega sporazuma o združenju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo za obdobje od leta 1977 do 1980 ter Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika za srednjeročno obdobje 1981-1985 in na podlagi 7. člena Pravilnika o upravljanju z združenimi sredstvi za usmerjeno stanovanjsko graditev v občini Vrhnika

RAZPISUJE SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE VRHNIKA ZA LETO 1981

8. natečaj

za pridobitev posojila za nakup, gradnjo ali rekonstrukcijo najemnih stanovanj in posojila za nakup stanovanj v etažni lastnini ali za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš in v zadružni gradnji.

Skupna natečajna vsota znaša 7.272.391,00 din. Od te vsote se namenja 4.366.391,00 din za posojila temeljnimi organizacijam združenega dela in drugim organizacijam, ki združujejo sredstva pri Ljubljanski banki, Stanovanjsko-komunalni banki, Ljubljana, po 13. členu republiškega zakona (za občino Vrhnika), 725.000,00 din za posojilo graditeljem v stanovanjski zadrugi in 2.181.000,00 din za posojilo delavcem, zaposlenim v organizacijah združenega dela in v drugih organizacijah, ki združujejo sredstva pri Ljubljanski banki, Stanovanjsko-komunalni banki, Ljubljana, po 13. členu republiškega zakona (za občino Vrhnika).

1. Organizacije združenega dela ali druge organizacije lahko pridobijo posojilo za nakup, gradnjo ali rekonstrukcijo najemnih stanovanj pod sledečimi minimalnimi pogoji glede lastne udeležbe, odplačilne dobe in obrestne mere:

Če znaša poprečni osebni dohodek na zaposlenega glede na poprečni osebni dohodek v SR Sloveniji v preteklem letu %	znaša		
	udeležba organizacije pri nakupu od najmanj %	odplačilna doba posojila največ let	najnižja obrestna mera letno %
do 100	30	20	3,0
nad 100 do 110	35	20	3,0
nad 110 do 130	40	20	3,5
nad 130 do 150	50	15	3,5
nad 150 do 170	60	10	4,0
nad 170,	70	10	4,5

2. Kupec etažnega stanovanja lahko dobi iz združenih sredstev posojilo pod sledečimi minimalnimi pogoji glede na lastno udeležbo, odplačilno dobo in obrestno mero:

Če je znašal v preteklem letu poprečni mesečni dohodek na družinskega člana	znaša		
	udeležba kupca v odnosu na kupno ceno za stand. stanovanje %	odplačilna doba posojila največ let	najnižja obrestna mera letno %
a) do 3.857 din	40	24	3,0
b) nad 3.857 din do 4.208	45	22	3,0
c) nad 4.208 din do 4.559	50	20	3,5
d) nad 4.559 din do 4.909	55	18	3,5
e) nad 4.909 din do 5.260	60	16	4,0
f) nad 5.260 din do 5.611	65	14	4,0
g) nad 5.611 din do 5.962	70	12	4,5
h) nad 5.962 din,	75	10	4,5

3. Graditelj individualne stanovanjske hiše lahko dobi iz združenih sredstev posojilo pod naslednjimi minimalnimi pogoji glede na povprečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu, lastno udeležbo, odplačilno dobo in obrestno mero:

Če je znašal poprečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu	znaša		
	udeležba graditelja individualne hiše v odnosu do kupne cene standard. stanov. %	odplačilna doba posojila največ let	najnižja obrestna mera letno %
a) do 3.857 din	50	24	3,0
b) nad 3.857 din do 4.208	55	22	3,0
c) nad 4.208 din do 4.559	60	20	3,5
d) nad 4.559 din do 4.909	65	18	3,5
e) nad 4.909 din do 5.260	70	16	4,0
f) nad 5.260 din do 5.611	75	14	4,0
g) nad 5.611 din do 5.962	80	12	4,5
h) nad 5.962 din,	85	10	4,5

4. Za reševanje najnujnejših stanovanjskih vprašanj delavci v državnih organih in družbenih službah lahko dobijo iz združenih sredstev posojila navedene organizacije pod ugodnejšimi pogoji:

ODMEVI — PISMA OBČANOV

Ogorčena, ne pa tudi osamljena občanka!

Ali res ni načina oziroma možnosti, da bi v vrhniški občini zaposlili, če ne redno, vsaj resno ortodontinjo (ortodonta), in sicer tako, ki ne bi imela svoje paciente — pa čeprav so to otroci, za »norca«, kot jih ima sedanja.

To si upam trdit zato, ker vsak izmed njenih pacientov vsaj 1-krat ali 2-krat na mesec (delala naj bi vsake 14 dni) čaka zastonj, da se pripelje oziroma ne pripelje zdravnica — ortodontinja iz Ljubljane. Saj večkrat, ko pacient čaka na število za vrstni red po več ur, pozno popoldne, ko je čakalnica polna nestrpnih pacientov,

sestra prinese na vrata ordinacije prilepit listek s takole vsebino: Ortodontinja bo delala 12. 3. 1981, 12. 3. 1981 pa se lahko ponovno razburjam, saj se zopet pojavi sestra z listikom: Ortodontinja bo delala... Kdaj bo delala, pa je novo vprašanje. Med pacienti pa so tudi otroci, ki imajo pouk popoldne in morajo zaradi neradne doktorice izostajati od pouka. Več pa je tudi takih, ki niso iz centra Vrhnike, ampak so iz okoliških KS in nimajo ne svojega prevoza ne medkrajnevnega avtobusa.

Mislim, da se vsak izmed nas zaveda, da mora dožnost, ki jo prevzame tudi izvršiti in da mora vsak imeti vsaj nekaj zavesti do soljudi, če pa je to delo povrh tega še plačano, ga vestno opravlja, ali pa ga ne prevzame.

Res je, da otrok oziroma kasneje odrasel človek hrano je tudi s krivimi zobmi, zavedati pa bi se morali (vsaj strokovnjaki), da zobje niso samo »lepi« ali »grdi«, ampak so tudi vzrok marsikatero bolezn.

Upam, da bodo pristojni zadevo rešili v najkrajšem možnem času, saj

- udeležba pri najemanju posojila znaša najmanj 20 %,
- odplačilna doba za vračanje najetega posojila znaša največ 24 let in

c) obrestna mera za najeto posojilo znaša najmanj 3 % letno. Za taka posojila je mogoče uporabiti v letu 1981 do 30 % od zbranih združenih sredstev.

Posojiljemalec mora poleg navedenih ugodnejših pogojev zagotoviti tudi osnovne pogoje, ki so navedeni v 1. točki tega natečaja. Organizacije združenega dela in druge organizacije morajo k vlogi za pridobitev posojila priložiti naslednjo dokumentacijo:

- srednjeročni program za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev,
- potrdilo oziroma izjavo, da gradi ali kupuje najemna stanovanja v okviru občinskega programa stanovanjske graditve in predpisane stanovanjskega standarda,
- izjavo, da se zavezuje dati stanovanja takim delavcem, katerih osebni dohodek je pod povprečjem osebnih dohodkov v organizaciji in katerih osebni dohodek ne presega več kot 20 % povprečnega osebnega dohodka v občini Vrhnika. Pri tem se osebni dohodek ugotavlja po enakih kriterijih, kot se ugotavlja skupni dohodek občanov,
- izračun povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji za leto 1980, potrjen pri skupščini občine Vrhnika, oddelek za gospodarstvo in finance (plansko-analitska služba),
- dokazilo o kreditni sposobnosti in sposobnosti pokritja lastne udeležbe in
- sklep samoupravnega organa o najetu kredita ter o kritju lastne udeležbe.

Individualni prosilci za pridobitev kredita za nakup etažnega stanovanja ali za graditev stanovanjske hiše morajo k vlogi za posojilo predložiti:

- izjavo o skupnih dohodkih gospodinjstva v letu 1980, dokazano z ustreznimi dokumenti (potrdila delovnih organizacij o višini osebnih dohodkov in drugih dohodkov za vse družinske člane, tudi otroški dohodek),
- potrdilo, da ima delovna organizacija ali druga organizacija, pri kateri je prosilec zaposlen, izdelan srednjeročni program reševanja stanovanjskih problemov,
- soglasje delovne ali druge organizacije, kjer je prosilec zaposlen, da soglaša z dodelitvijo kredita prosilcu;
- v kolikor je prosilec koristnik družbenega stanovanja, je treba predložiti izjavo, da bo družbeno stanovanje izpraznil v sporazumno določenem roku in ga izročil imetniku razpolagalne pravice;
- družinski list, ki ga izda pristojni upravni organ SO Vrhnika,
- veljavno gradbeno dovoljenje ali priglasitev del.

Šteje se, da je gradnja, nakup ali rekonstrukcija stanovanjske hiše ali stanovanja, ki se gradi, kupuje ali rekonstruira, v okvirih določil odloka o določitvi stanovanjskega standarda, še cena kvadratnega metra koristne stanovanjske površine ne presega cene družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi na območju občine Vrhnika za leto 1980, ki je znašala 12.842,37 din.

Pravico pridobitve posojila za stanovanjsko zadružno gradnjo imajo stanovanjske zadrage, ustanovljene na območju občine Vrhnika in v drugih občinah, katerih člani združujejo sredstva za stanovanjsko gradnjo pri Ljubljanski banki, Stanovanjsko-komunalni banki, v Ljubljani po 13. členu republiškega zakona (za občino Vrhnika).

Stanovanjske zadrage k vlogi za pridobitev posojila predložijo fotokopijo registracije zadrage in poimenski seznam članov, prosilcev posojila.

Izvršilni odbor skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti z ozirom na višino sredstev in števila prosilcev določijo vsoto, ki jo dobi posamezna zadruga. Predlog o razdelitvi sredstev na posameznega člana zadrage pripravi Svet zadrage in ga posreduje v potrditev izvršilnemu odboru skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika.

Vloge z vso potrebno dokumentacijo se naslovi na Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Vrhnika, Cesta gradenj 1.

Veljavnost natečaja traja do 30. 4. 1981

Po tem roku dospelih in nekompletnih prošnih izvršilni odbor skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika ne bo obravnaval. Vse informacije v zvezi z razpisom natečaja dobite pri strokovnih službah Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika, Cesta gradenj 1, vsako sredo od 7. do 12. in 13. do 16. ure.

Natečaj za pridobitev posojila se objavi v občinskem glasilu »Naš časopis«.

O izidu natečaja bomo vse prosilce pisмено obvestili.

Vrhnika, marec 1981

IZVRŠILNI ODBOR
SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE
SKUPNOSTI VRHNIKA

Na podlagi 15. in 19. člena Zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj (Uradni list SRS, št. 5/72) in na podlagi 45. člena Pravilnika o upravljanju z združenimi sredstvi za usmerjeno stanovanjsko graditev v občini Vrhnika

RAZPISUJE SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE VRHNIKA ZA LETO 1981 TUDI

6. natečaj

za posojila, za nakup etažnih stanovanj ali gradnjo in obnovo stanovanjskih hiš delavcem zaposlenim pri zasebnih delodajalcih

Skupna natečajna vsota znaša 480.000 din.

Pogoji za pridobitev posojila po tem natečaju so isti, kot so opisani v zgoraj navedenem 8. natečaju.

Utemeljene prošnje s potrebnimi dokazili vložijo zainteresirani preko Zdrženja obrtnikov Vrhnika na naslov Samoupravna stanovanjska skupnost občine Vrhnika — Izvršilni odbor.

Veljavnost natečaja traja do 30. 4. 1981.

Vrhnika, marec 1981

IZVRŠILNI ODBOR
SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE
SKUPNOSTI VRHNIKA

delež, ki ga občani plačujemo za »zdravo« življenje, ni tako majhen.
VERA KOBE
LAZE 6

Odgovor vodje TOZD Zdravstvo Vrhnika dr. ZUPAN PAVLA:

Tov. Kobe Vera iz Laz popolnoma točno ugotavlja naše trenutne slabosti, ki jih imamo v zvezi z organizacijo redne ortodontske službe v naši občini.

Ortodontsko ordinacijo smo uvedli v našem zdravstvenem domu že pred nekaj leti in sicer tako, da smo sklenili pogodbo z ortodontom — specialistom iz Ljubljane, ki opravlja to delo honorarno vsakih 14 dni. Občasno, vendar zelo redko se zgodi, da ta specialist iz nujnih razlogov ne more priti ob določenem dnevu v ordinacijo na Vrhniko. Poudarjam pa, da je takih izostankov bilo zelo zelo malo in se nam očitno (ne)zvestosti ortodonta zdi povsem odveč.

V zadnjem času, točneje od konca januarja do srede marca pa je prišlo do pomanjkljivosti v ortodontski in v šolski zobni ambulanti iz povsem drugih razlogov. V tem času smo namreč skupaj z Jugodontom iz Novoga Sada zamenjavali dotrajane zobne stroje v šolski zobni ambulanti, v ortodontski ordinaciji ter v zobni ambulanti v Borovnici. Premontiranje se je zavleklo zaradi pomanjkanja posameznih delov od načrtovanih 14 dni na mesec in pol. To je glavni razlog, da sta ortodontska ordinacija in zobna ordinacija v Borovnici v tem času večkrat odpadli.

Ob tem bi moral povedati, da je

naš zdravstveni dom skupaj z vsemi TOZD NZD Vrhnika eden prvih že pred 10 leti specializiral svojega specialista — ortodonta, ki pa je takoj po končani specializaciji, ki traja 4 leta, zapustil NZD Vrhnika in odšel na delo v tujino. Takoj zatem smo ponovno specializirali novega ortodonta, ki pa je takoj po končani specializaciji spet zapustil zdravstveni dom in mora po odločbi sodišča vračati stroške specializacije. Tako smo pred 2 letoma morali že tretjič razpisati specializacijo iz ortodontije, na kateri je sedaj zobozdravnica iz Vrhnike in ki jo bo končala verjetno v naslednjih dveh letih.

V tem času pa bodo najbrž še težave z ortodontom — specialistom, od katerega smo trenutno pri organiziranju ortodontske službe popolnoma odvisni. Upamo pa, da bo lahko že konec letošnjega leta del nalog in opravi ortodonta prevzela naša specializantka, tako da bo tudi ta služba boljše organizirana.

Upam, da sem s tem odgovorom vsaj delno odgovoril na povsem upravičeno kritično pismo tov. Kobetov, obenem pa tudi osvetlil vse težave, ki jih imamo v zvezi z organiziranjem ortodontske službe v občini. Hkrati pa se s tem odgovorom opravičujem vsem občanom tudi za ostale izpade v zobozdravstveni službi (šolska zobna ambulanta na Vrhniki, zobna ambulanta v Borovnici), ki so nastali iz povsem objektivnih razlogov ob priliki montažiranja novih zobnih strojev.

Vodja TOZD:
dr. ZUPAN PAVEL

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega očeta, moža, starega ata

Vinka Cankarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in sosedom za izrečeno sožalje ter darovano cvetje. Enako se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala njegovim sodelavcem za ganljive besede ob grobu ter pevskega zboru. Enako tudi Smukovim.

Hvala vsem!

Žalujoci: žena, sinovi, hčere ter njegovi najdražji

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage nenadomestljive žene, mame in stare mame

Antonije Filipič

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancom za vsestransko pomoč, cvetje in izraze sožalja. Posebno se zahvaljujemo pevcem, tov. Malavašiču in župniku za zadnje slovo.

V globoki žalosti: mož Peter, hčerka Albinca, sinova Marjan in Peter z družinami in sin Jelko

ZAHVALA

ob boleči in nenadomestljivi izgubi skrbnega moža in očeta

Antona Voljča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, bivšim sodelavcem kolektiva AVTOMONTAŽE, TOZD »KOVINARSKA« VRHNIKA, predstavnikom in pevskemu zboru DO AVTOMONTAŽA, LJUBLJANA, predstavnikom DPO občine Vrhnika, ZB Vrhnika, kasarni VOLČI GNAC-FRIC VRHNIKA, OGZ in vsem PGD, Zvezi šoferjev in avtomehnikov Slovenije, Autocentru Zagreb in GG Vrhnika za izkazano pozornost, poklonjeno cvetje, izrečeno sožalje in za sočustvanje. Prebil dr. Ljubi se iskreno zahvaljujemo za prizadevno zdravljenje, družini Sinkovič pa za pomoč v najtežjih trenutkih.

Hvala za poslovilne in nepozabne besede tov. Štirnu, Žirovniku in tov. Uršiču.

Hvala vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti in ustno ali pisмено izrazili sožalje.

Žena Amalija z družino

ZAHVALA

Ob nenadni smrti ljubljene mame, stare mame in sestri

Ivane Fortuna

Borovnica 38

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo doktorju Petroviču, gasilskemu društvu Borovnica, OO ZZB NOV, sosedom, prijateljem, še posebno pa družini Mauri. Se enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami.

Vsi njeni

NOVICE IZ KO RDEČEGA KRIŽA
DRAGOMER

Skrb za starejše krajanje

V programu krajevne organizacije Rdečega križa Dragomer je zapisano, da bo organizacija »skupno s socialno zdravstveno komisijo pri SZDL napravila pregled stanja krajanov, ki so zaradi starostne obolenosti, težje invalidnosti, alkoholnosti, potrebni pomoči, in dalje tistih mlajših oseb, ki so zašle v trenutno stisko in so potrebne pomoči okoli. V mesecu decembru bo skupaj s krajevno skupnostjo organizirala počastitev starejših občanov ob novem letu«.

Akcija je uspela. Letos decembra smo ob obdarovanju, katerega je finančno podprl svet krajevne skupnosti, člani RK, pregledali stanje vseh nad 75 let starih krajanov. Razen redkih izjem smo lahko ugotovili, da je zadovoljivo.

Obiska so bili starejši krajanje zelo veseli, zlasti tisti, ki živijo sami. Prav ti bi bili potrebni skrbi sosedov in krajanov. Ob tem pripominjamo, da niso redki primeri, ko posamezniki požrtvovalno nudijo osamljenim in bolnim sokrajanom vso pomoč. Omeniti moramo zlasti Cankarjevo Tonco.

Glede na to, da občinska socialna služba vsemu ni kos, bi bilo še kako potrebno, da bi se krog aktivistov RK razširil. Ti bi ob eventualno ustanovljeni socialni zdravstveni komisiji lahko mnogo učinkoviteje in bolj organizirano skrbeli za vse, ki so pomoči potrebni. Zato pozivamo vse, ki so voljni in ki bi ob svojem delu našli čas tudi za druge, naj se nam priključijo. V naši sredi živijo ljudje, ki so sami, ki bi morda želeli s kom izmenjati besedo, ki niso več mladi, ki tudi nimajo ob sebi otrok, je tudi še kakšen problematičen primer, za katerega krajevna organizacija ne ve.

Prav zato ponavljamo imena članov KOR K Dragomer — Lukovica: Marija Zver, predsednica in pa Ivanka Gerbec, Danica Jazbinšek, Marko Kraševac, Mojca Ogrič, Nevenka Saje, Armada Šerjak, Marija Štrukelj, Tončka Vrhovec.

Nanje se obrnite, če veste za kakšno pomoči potrebno osebo. V kratkem bomo pobirali članarino in vpisovali nove člane. Tudi to bo priložnost, da se bomo bolje spoznali in končno, da bomo za našo krajevno organizacijo nabrali nekaj denarja. S tem nameravamo na pomlad kupiti aparat za merjenje krvnega pritiska. Tako bomo lahko krajanom, ki si to želijo in potrebujejo, strokovno merili pritisk in obenem vodili evidenco v rednih intervalih.

D. JAZBINŠEK

Pred spominsko ploščo v Bistri

Praznik KS Borovnica

Krajevna skupnost Borovnica je praznovala svoj praznik, to je dan, ko je padlo 16 naših krajanov v Gramozni jami.

10. marca popoldne sta se odpeljala dva avtobusa v Gramozno jamo: pionirji in mladinci osnovne šole Borovnica, svojci padlih, zastopniki družbenopolitičnih organizacij in društev, zastopniki ZZZB NOV Preseje in ostali. V Gramozni jami je bila krajša žalna slovesnost, prižgali pa smo tudi svečke na grobovih padlih na Žalah. Po vrnitvi smo se ustavili še pred spominsko ploščo v Bistri, kjer je bila prav tako krajša slovesnost.

V soboto, 14. marca, pa je bila osrednja slovesnost v kinodvorani v Borovnici, katere so se udeležili tudi zastopniki občinskih družbenopolitičnih organizacij.

D. T.

Mladinsko prostovoljno delo

Že v prejšnji številki Našega časopisa ste opazili informacijo o udeležbi mladinske delovne brigade Ivan Cankar na republiški akciji ISTR A 81, vendar še ena informacija ni odveč, še posebej, ker se je spremenil datum odhoda.

Še enkrat opozarjamo na čimprejšnje prijavljanje, kajti brigada je treba ustrezno pripraviti in organizirati, zato je potrebno prijavnice zbrati do 10. aprila, pošljete pa jih na OK ZSMS Vrhnika, Cankarjev trg 8 (tel. 752-327). Hkrati vas opozarjamo tudi na razstavo o MDA, ki bo odprta v domu KS na Vrhniki v začetku aprila.

Brigadirski Z-D-R-A-V-O

Center za MDA
OBLAK MIRKO

PRIJAVNICA ZA MDB IVAN CANKAR

v času od 28. junija do 17. julija 1981 na republiški MDA ISTR A 1981

Priimek in ime

Bivališče

Rojen-a

Naslov šole, TOZD

Delo, ki ga opravljam

Član OO ZSMS

Član ZK DA (od leta) NE

Funkcija v ZSMS

Član društev

Dosedanja udeležba na MDA

V brigadi bi sodeloval na področjih

Oprema: Čevlji štev. štev. brigadirke

S svojim podpisom se obvezujem, da bom v svoji OZD, TOZD ali šoli uredil vse potrebno za odhod na MDA.

Podpis udeleženca

Pionirji ustanovili hranilnico

V četrtek, 12. marca, je bil na naši šoli pomemben dogodek. V učilnici slovenščina pet je bil sestanek, na katerem smo se zbrali blagajniki razrednih skupnosti, predstavniki Mestne hranilnice, Ljubljanske banke, predsednik občine, tovariš ravnatelj in nekateri tovariši učitelji. To je bil ustanovni zbor Pionirske hranilnice na naši šoli, ki se bo imenovala Pionirska hranilnica Ivana Cankar. Izvolili smo svet Pionirske hranilnice, to je, delovno skupino sedmih učencev, ki bodo hranilnico vodili. Za predsednico sveta je bila izvoljena Darinka Koderman, učenka šestega razreda. Zastopnica Ljubljanske banke nas je seznanila s pravilnikom in z organizacijo Pionirske hranilnice ter poklonila knjige Karla Grabeljaka in skupno hranilno knjžico. Varčeval bo lahko vsak posameznik ali pa razredna skupnost. Vlagali bomo neomejene vsote, tudi manjše, in jih po želji dvigali. Obresti prihrankov pa bo šola namenila za ureditev pionirske sobe in eksterkurzije.

IRENA RUDOLF, 6. b
OŠ Ivan Cankar

Branko Jelovčan

OPTIK
Vrhnika, Stara c. 5

Cenjene stranke obveščam, da bo lokal od 1. 4. 1981 dalje odprt do nadaljnjega ob ponedeljkih, sredah in petkih od 15.00—18.00!
Hvala za razumevanje.

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika — Ureja uredniški odbor: Jereb Marina (predsednik), Curk Vida, Borčič Milorad, Susman Jakob, Selan Milan, Krašovec Andrej, Petelin Franc (glavni in odgovorni urednik), Žilko Ivan (tehnični urednik) — Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika — Številka žiro računa: 50110-678-41016 — Telefonska številka uredništva: 70-325 — Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2 — Po mnenju Sekretariata za informacije v IS SRS na podlagi 7. točke prvega odstavka 26. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316-72) je Naš časopis oproščen prometnega davka.

Za dan žena je borovniška organizacija ZMS priredila ženam lepo proslavo v kinodvorani v Borovnici. Proslava je bila zelo dobro obiskana. Po končanem sporedu pa so jih povabili v mladinski klub, kjer so jih pogostili in razvedrili z zabavnim programom. Enake pozornosti so bile deležne tudi žene na Bregu in v Kotih. Organizatorjem proslave se vse žene najlepše zahvaljujemo.

D. T.

SEKCIJA ZA DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENA PRI DOMU JLA

Že tretja razstava

Tako kot je bila v domu JLA na Vrhniki proslava ob dnevu žena, je bilo tudi po vseh krajevni skupnostih in organizacijah združenega dela. Le da je bila ob tej priložnosti tretja razstava ročnih del, ki jo je organizirala sekcija za družbeno aktivnost žena pri domu JLA. Povedati pa velja, da so podobno s prikazom ročnih del krajanje proslavili dan žena tudi v Dragomeru.

Seveda pa aktivnost žena, ki so vključene v sekcijo pri domu JLA, ni omejena le na organiziranje takih prireditev. Veliko širše je področje njihovega dela in aktivnosti. Priljubljeno predsednici Silvi Stankovič in podpredsednici Nini Dobrosavljevič: »Ta sekcija za družbeno aktivnost žena je začela z delom na pobudo doma

vzgoji otrok, o kuhanju, o modi, o negi obraza itd. Aprila bomo v sodelovanju z Avto moto društvom z Vrhnike pripravili predavanje »Otrok — pešec in kolesar v prometu«. Zakaj smo izbrale to temo? Predvsem zato, ker se v maju predvidevajo spremembe prometnih predpisov in ne bo odveč, če starši od strokovnjakov zvedo, kakšne spremembe bodo in kako naj otroke tudi uče, vzgajajo in osveščajo, kako naj se obnašajo na cestah. Tako, upamo, bomo nekaj prispevale k varnosti na naših cestah.

Najštevilneje pa so obiskani naši tečajji. Na tečaju šivanja je bilo kar 140 žena! Precej Vrhnicanek pa se je naučilo tudi osnovnih veščin makrameja ravno na našem tečaju. Zaradi velikega zanimanja

Silva Stankovič in Nina Dobrosavljevič sta predsednica in podpredsednica sekcije za družbeno aktivnost žena pri domu JLA.

JLA. Ustanovljena je bila zaradi zadovoljevanja izobraževalnih, kulturnih in športno rekreacijskih dejavnosti predvsem družinskih članov starešin. Še posebno pozornost je namenjena družbenemu izobraževanju in družbenopolitičnemu usmerjanju ne samo zaposlenih v JLA, ampak tudi soproj starešin ter njihovih otrok.

Delo smo si zastavile tako, da se v naše aktivnosti vključijo lahko čim več družinskih članov vseh pripadnikov JLA. Pa ne samo to. Tečajev in predavanj, ki jih prirejamo, se udeležujejo tudi druge ženske. Dve, ki nista ženi starešin, sta celo v izvršnem odboru sekcije. Torej se ne zapiramo, celo želimo, da se v naše vrste vključijo čim več občanek.

Najpomembnejše njihove aktivnosti so torej... Organiziramo razna predavanja. Imeli smo recimo predavanje o negi in

bomo še enkrat organizirale šiviljski tečaj. Pred kratkim se je končal tečaj, ki ga sicer ni organizirala naša sekcija, temveč dom JLA. To je bil tečaj slovenskega jezika, udeležilo pa se ga je — in ga tudi uspešno zaključilo — precej žena starešin.

Z našo aktivnostjo, tudi z našimi nasveti, so se v domu razmahnilo še nekatere aktivnosti. To velja predvsem za otroški pevski zbor, ki ga vodi Zorica Bulat in vojak Ilić Slavko. Vsako soboto ob 10. uri dopoldne pa so v domu filmske predstave za otroke. Na sporedu so predvsem filmi s tematiko iz NOB in seveda risani filmi, ki otroke zelo pritegnejo.

Kaj pa o njihovi sekciji meni načelnik doma Miladin Stankovič: »Delo vseh sekcij, ki jih imamo pri domu JLA, še posebej pa delo in aktivnost žena, se je pokazalo kot dobra oblika dela doma. S tem se je izboljšala tudi vsebina dela doma JLA kot celote.«

Hotel Mantova je v Močilniku od 24. do 29. marca pripravil »Teden madžarske kuhinje« s Hungarhotels Claudius iz Železne Županije in tako ponudil gostinske in turistične usluge. K dobri hrani pa sodi tudi pristna glasba. — Foto: M. Borčič

V Bevkah so letos pripravili jubilejni 15. pustni karneval

Kolona raznih marostarskih vozil je krenila 1. marca popoldne iz Bevk na Blatno Brezovico proti Vrhniki. Več tisoč ljudi je z veseljem pričakovalo marostarski karneval. Na čelu se je peljal šerif iz Teksasa s svojim pomočnikom, da si ogledata teren glede gojitve teksaške govde na marostu. Marostarska delegacija v spremstvu M. P. (Marost Police) je prispela v dobrem in prijetnem vzdušju na Vrhniko. Za delegacijo se je pripeljal oklepni kordon M. P. Pač še poravnalni svet, ki je med potjo obravnaval »majhne« prekrške.

Mesarja je že tako in tako med potjo odprla svoj TOZD ŠVERC Marostarsarija, kajti na Vrhniki je že odpisana. Tudi jamarji so imeli svoj SOZD Koralna, pa se jim ni ljubilo »flikati« lukenj, češ: saj imamo še čas.

V lepo okrašenem vozu sta se peljala atej in mami s svojimi 16. otroki. Vozu zbudil največ pozornosti zaradi otroškega dodatka.

Tudi marostarski čoln na vesla se je spremenil v čoln na kolesa. Nato sta imela marostarski župan in podžupan svoja govora. Čuval pa osebni stražar.

Za dobro razpoloženje pa je pripomogel tudi ansambel »Fantje treh veselj« Fric iz Kranjske gore.

Z veliko truda in dela ter brez druge pomoči znajo narediti Bevčani karneval, saj je to njihova že stara marostarska tradicija.

JOŽE GLA...

Mali kruhek...

Več ali manj vsi poznamo čebele, te pridne, neumorne delavke, ki v ustvarijo nekaj, česar človek navkljub moderni tehniki in napredku ni zmožen narediti. Mi se bomo danes zadržali pri medu, a ne pri vseh njegovih izdelkih, ampak pri dobrotah, ki jih lahko napravimo iz sladkega čebelnjaka. Med temi dobrotami smo se odločili za takoimenovani »mali kruhek«, kateremu sorodna sta Dražgoški in Škofjeloški kruhek, za vse tri pa je značilno, da jih zna izdelovati, oziroma jih izdeluje, le peščica ljudi v Sloveniji. Mali kruhek izdelujemo tudi v naši občini, se pravi, da je del zgodovine našega kraja. Markeljnovi so bili vsem poznani kot vneti čebelarji in ta njihova last se je ohranjala skozi rodove in tako je na Vrhniki izpod njihovih rok prišel mali kruhek, zgodovina nastanka sega daleč nazaj, kar bi morali pogledati nekatere knjige. Da bi o malem kruhku izvedeli kar največ, smo na Stari obiskali tovarišico Zalaznikovo iz Markeljnov družine, ki se je vsega o malem kruhku naučila še kot otrok od svoje tete, ko je obiskovala tretji ali četrti razred znanje pa je ohranila vse do danes. Kaj sploh je to in kako se pripravijo mali kruhek?

Včasih so ga prodajali ob raznih praznikih, na štanti ali pa na kmečkih semnjih. Prodaja je tistikrat dobro cvetela, dalo se je tudi nekaj zaslužiti, saj so bili med kupci večinoma gosposki ljudje in premožni kmetje. Še danes je mali kruhek precej iskan, dela pa se večinoma po naročilu, delo in trud zanj nista nikoli in z nobenim denarjem poplačana z »obrtjo« kot tako pa se ne izplača ubadati, zaradi današnjih astronomskih davkov.

Poleg dobrega medu, najboljši je ajdov, potrebujemo za pripravo malega kruhka še moko, cimet, nageljnov klinčke, poper in pepeliko za dvig. Med najprej zavremo in paziti moramo, da nam ne »uide« iz posode, kajti ko enkrat zavre, podobno vzkipi kot mleko. Med potem vlijemo v skledo, v kateri imamo moko, dodamo klinčke, poper za boljšo prebavo in pepeliko. Nato vse skupaj zmešamo, paziti pa moramo, da ne hitimo preveč, da moko sijemo lepo počasi, ker se nam sicer pojavljajo sprijete kroglice ali kepe, tako testo pa potem ni dobro. Ko tako pripravimo testo in ga dobro zgnetemo, je prav, da malo postoji. Marsikdo bo priznal, da tako pač pripravi preprosto »nudl-testo«, kadar se želi prikupiti jezni ali užaljeni ženi, a tako kot se z rezanci vsa umetnost konča, tako se z oblikovanjem testa za mali kruhek šele začne.

Testa ne valjamo, ker se nam na ta način ne sprime dovolj, če pa testo ni kompaktno in sprijeto, se nam izdelek kasneje pri peki izmalči. Obdelujemo ga samo z rokami, edina pripomočka sta nož in majhna prožna spona. Najpogostejša oblika malih kruhov je srce, lahko pa izoblikujemo še različne vaze, podobne živali in druge zanimivosti, odvisno pač od tega, kaj želi kdo imeti, oziroma kaj zna narediti. Kakor drugod, tudi tukaj samo vaja dela mojstra, z leti se človek marsičesa nauči, trudi se in stremi po nečem novem. Ko je testo pripravljeno in naredimo iz njega določeno obliko, pri tem moramo paziti tudi na ustrezno debelino, ki je pomembna zaradi peke, se začne okraševanje. Slednje je poglavje zase in žal se ga ne da opisati, to mora človek videti, potem šele verjame. Prav prijetno je gledati pod roke nekoga, ki je doma v tem poslu, kar smo se na Stari cesti sami pre-

ričali. Različne oblike cvetov, listov in drugih motivov spominjajo na lic in kiparskega mojstra in delo je nedvomno potrebno imeti v sebi, če hočemo izdelovati male kruhke. Ko je vse pripravljeno in okrašeno postavimo mali kruhek v pečico enakomerno pečemo pri 150 stopinjah Celzija. Včasih se je pekel v pečici, kar je zahtevalo več pozornosti in težko je bilo tako enakomerno dobro speči, kot dandanes v tričrtnem ali plinskem štedilniku.

Mali kruhek pripravljamo za sene prilike, predvsem je zelo prijeten kot darilo ob različnih priložnostih. Nekateri ga potlej shranijo v spomin, kajti na suhem se lahko ostane trajen in se v ničemer ne spremeni, drugi pa ga pohranijo saj se v ta namen tudi pripravijo. Predno pa se mali kruhek znajde na naših žlezdih, je potrebno skrbnosti in potrpežljivosti, saj kaže kar tako ugrizniti, ker si nete polomiti zobe. Priporočljivo je za nekaj dni postaviti na vlažno mesto, kjer se omehta, potem prava polastica in zelo okusna.

Omenili smo že, da je samica čiča ljudi v Sloveniji, ki zna pripraviti mali kruhek, stremeti pa moramo, da se bodo tradicije ohranile. Tovarišica Zalaznikova nam je povedala, da tu ni nobenih skrivnih nobenih tajnih receptov, volje in smisla za delo je potrebno imeti. Nekaj Vrhnicanek se je že kusilo v tej spretnosti, medtem ko med močnejšim spolom je redki korajžneži. Več zanimivosti morali vzpodbuditi med mladimi predvsem med osnovnoškolci, prepričani smo, da je priprava malih kruhkov dovolj zanimiva bi pritegnili. Vsega po malem ne znajo tisti, ki se loti omenjenega imeti mora smisel za oblikovno umetnost, najpomembnejša volja, kajti te umetnosti se nauči lahko v nekaj dneh, z malo šele tekom let. Tako smo pri koncu, lahko povemo le še delo ni nikoli in z nobenim denarjem poplačano, čeprav bi ob zaslužku pod malimi kruhki v priložnosti izločili morda kdo mislil, da samo toliko časa, dokler se ne prepračilo in dokler sam ne preloži časa, dela in znanja je treba v en sam samcati mali kruhek.

FRANCI